

GORENJEC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za druge države stane 5-60 K. Posamezna številka po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Uredništvo in upravnništvo je na pristavi gosp. K. Floriana v »Zvezdi«.

Izhaja vsako soboto

zvečer

Inserati se računajo za celo stran 50 K, za pol strani 30 K, za četrt strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za peti-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Naše najbližje zahteve.

III.

Imamo dve osrednji vladi še posebej na Slovenskem, kjer slovenščina ne uživa miti toliko pravice, kakor kitajščina v Ameriki, to so c. kr. finančne prokurature v Ljubljani, Celovcu i. t. d. ter c. kr. gozdno in domenako ravnateljstvo v Gorici. K prokuraturam ne pripuščajo slovenskih pravnikov in naši absolvirani gozdni tehniki morajo iskati službe pri zasebnikih, ker gozdno ravnateljstvo v Gorici tvorijsi sami zagrizeni Nemci, ki pošiljajo na gozdna upravnništva nemške asistente, ki se morajo razgovarjati s tolmači, ako imajo opraviti z ljudmi. In vendar bi morali ti organi biti v posredni detiki z ljudstvom! Koliko razburjenja radi planinskih pašnikov i. t. d. bi ne bilo prav nič treba, ko bi gozdni uradniki bili domačini, ki imajo srce za narod, iz katerega so izšli, in med katerim žive, ki zato tudi pošiljajo blagohotna poročila na višje oblasti.

Železniško ravnateljstvo v Beljaku, kamor spadajo proge na južnem Koroškem in Štajerskem, ne sprejemajo prošilcev, če so slovenske narodnosti, čeprav govore ravnotako dobro nemški kakor slovenski. In vendar se nihče ne gane! Slovenec je pri državni upravi brezpraven, njega se lahko meče, kamor se ga hoče, nihče se ne zavzame zanj. Vlada ne, ker jej je ljubo, čeprav malo uradnikov-Slovencev stopa v državno službo, poklicani zastopniki naroda pa tudi ne, ponajvečkrat iz grdih strankarskih in ne občenarodnih ozirov.

Zahtevo po številu slovenskih uradnikov po razmerju prebivalstva pa moremo le uresničiti, če imamo zadostno zaslonbo pri osrednji vladi na Dunaju. Zato je po našem mnenju neobhodno potrebno, življenska potreba za razvoj slovenske inteligence, zlasti v obmejnih mestih, da se ustanovi jugoslovanske ministrstvo z uradništvom, ki bo do pitice poznalo narodne in gospodarske razmere na slovanstem jugu, kateremu bi stala na strani

združena jugoslovanska parlamentarna delegacija. Naj se govori s strankarskega stališča še toliko, eno stoji pribito, da je narodno uradništvo ene najmočnejših socijalnih faktorjev, zlasti v mestih na deželi, da južnoštajerska mesta padejo Slovincem kot zrelo jabolko v roke v tistem času, ko izginejo nemški uradniki.

In v tem času šele moramo resno misliti tudi na vsestransko gospodarsko osamosvoje Slovencev, o kateri bomo govorili v prihodnji številki.

Vodovod za mesto Kranj in okolico.

(Strokovnjaško poročilo.)

Dalje in konec.

Nastopni razpredelnici kažeta število in razdelitev vodnjakov, napajalnikov in hidrantov, katere bo v mestu in po vaseh preskrbeljeval z vodo novi vodovod, kakor tudi dolžino in premere cevi na glavni in na stranskih vodovodnih progah.

I.			
Kraj	Vodnjaki	Napajalniki	Hidrantje
Kranj	6	6	20
Britof	1	4	5
Gorenje	—	2	2
Primskovo	—	4	4
Klanec	1	2	2
Huje	—	3	3
Rupa	—	2	3
Tupalice	1	3	5
Hotemaže	—	3	3
Visoko	—	4	5
Milje	—	1	2
Luže	—	4	5
Srednja vas	—	3	3
Šenčur	1	9	10
Voklo	1	4	6
Voglje	—	5	8
Skupaj	11	59	86

II.

Dolgot cevi v primeru z

Kraj	mm					
	150	125	100	80	60	50
Cemšenikarjev studenec-Kranj	3160	13.100	—	—	—	—
Mesto Kranj	1100	450	—	1330	520	—
Britof	—	—	—	—	—	500
Gorenje	—	—	—	—	—	—
Primskovo	—	—	—	—	—	—
Klanec	—	—	—	—	650	180
Huje	—	—	—	—	510	—
Rupa	—	—	—	—	1080	260
Tupalice	—	—	—	—	—	—
Hotemaže	—	—	—	—	120	—
Visoko	—	—	—	200	—	160
Milje	—	—	—	—	—	—
Luže	—	—	1000	—	—	420
Srednja vas	—	—	1600	—	—	—
Šenčur	—	—	1600	—	570	500
Voklo	—	—	—	2980	—	590
Voglje	—	—	—	—	1550	200
Skupaj m	4260	13550	4200	3510	5000	2810

Dolžina vseh cevi na glavni progi in na stranskih progah znaša torej 33.330 metrov.

Glavna vodovodna proga od Cemšenikarjevega studenca do stošpnega rezervoarja meri 15.460 m; glavna stranska proga od Visokega do Vogljan pa 8730 metrov.

Glavna vodovodna proga teče od Cemšenikarjevega studenca nekaj časa v jugovzhodni smeri, krene proti vzhodu, nadaljuje prvotno jugovzhodno smer ter se obrne proti jugozapadu, da dospe do državne ceste Kranj—Železna Kaplja pri kilometru XVII. Od kilometra XIII. do X. teče naravnost v zapadni smeri in stopi med tem z desnega na levi breg reke Kokre. Od kilometra X. pa do vasi Visoko je smer glavne proge jugozapadna, od Visokega do Kranja pa zapadnojugozapadna. Glavna stranska proga Visoko—Voglje teče od Visokega

PODLISTEK.

Na večer.

Črtica. — Spisal Samko Ovetkov.

Večer je lep ali nekoliko hladen, kajti že je nastopil čas umiranja narave; že pada listje in rimeni pred kratkim zelena senošet. Skozi obrežno drevje se prikazujejo boljbolj rjava ilovnata tla; na senošetih je pričel veneti tudi že podlessek, zakasnela cvetka. Solnce zapada že zgodaj in naglo nastopa večer, na večer pa šumi diš smrti in le redko se oglasi glas vesele deklice, ki stopa s fantom preko polja in posluša s slastjo in zadovoljstvom njegove zapeljive besede... Počasi hodita, objeta okoli pasu, in besede so vedno tišje in pristrčnejše, kajti ob tihoti večera se ne spodobi razposajen smeh, glasen vrisk moti lepoto in poezijo jesenske poljane.

Sredi večerne tihote drdra voz in moti brezobzirno vso to skrito lepoto, ki jo občuti popolnoma la mehka duša zaljubljene deklice, ki sanja tako lepo in pobožno. Zdajpazdaj primeša se drdranju voza glasen smeh, ali pa poltiha razposa-

jena pesem, ki pa ni ubrana, kajti tresenje voza moti soglasje. Voz drdra dalje in dalje iz zdaj je pripeljal do gozda... do dremajočega gozda, ki se ni nadejal motenja. Ali kaj se meni za gozd, komur je srce polno drugih stvari; kaj se meni za gozd, kdor je na vozu in sedi ob razposajenih devotkah? Na vozu je družba, ki se pelje iz izleta domov in zato je glasna in ne gleda na lepoto in poezijo ter tihoto večera, pelje se na večer in ne občuti v srcu tako, kakor fant in deklica, ki gresta tesno objeta okoli pasu na večer proti svojemu domu...

Mlad fant, dolgih štenastih las, nasloni se k deklici in pošepeta ji nekaj na uho. Deklica se ozre nazaj in se nasmehne, tudi njeni sosedi se nasmehne.

Na zadnji klopi sede trije izletniki in šepetajo. V sredi dekle, črnolaso in precej ogorelo. Pozna se jej, da je ob vročem poletju mnogo hodila po solncu. Ali ogorelost ne kazi lica njenega, celo poda se jej in zato je njen sosed na desni zamisljen v njeno prikupljivost ter mogoče sanja o poljubih, o mehkih, sladkih, ali vendar neodkritosrčnih, premišljeno zapeljivih.

«Zadaj se dobro počutijo,» pravi plavalasa deklica mlademu fantu s štenastimi lasmi.

«Že mogoče.»

Plavalaska deklamira dvounane pesmi in njeni sosedi jih celo poskušata peti.

«Božata se,» pravi plavalasa, ali oni fant zadaj slisi dobro in zato iztegne roko in prime plavalasko za uho, da zakriči, kar provzroči občen smeh.

Voz leti naglo in le prehitro je treba iz stopiti, kajti družba je doma in voznik se vrača sam in počasi, mogoče občuti bolj lepoto, kot pa so jo občutili mladi ljudje, ki jih je pripeljal domov... Voznik je počasi zadremal in še potem je mislil o mladosti in sklenil svoje modrovanje, ko je voz obstal. Skočil je z voza in zaključil: «O mladost — zapeljana deklina!»

„Kdor jemlje mladini materni jezik, ji krade razum in življenje in oropa narod časti in pravice.“ Tako je dejal veliki nemški pesnik Herder.

do Luž v jugovzhodni, od Luž do Voklega v južni, od Voklja do Vogljan pa v vzhodni smeri.

Vodovod gradnja — tvrdka za betonska dela Janesch & Schnell na Dunaju ter tvrdka Jože Bacher iz Beljaka. Prva zajame studenec, napravi raztežitnike in sesida rezervoarje; druga pa izkoplje jake, dobavi cevi in armature ter montira cevi. Vodovodna naprava za Kranj in okolico bo stala okroglo 600.000 K.

Generalni načrt za ta vodovod je izdelal gosp. Vladimir Hrašky, c. kr. profesor na češki tehniški v Pragi. Podrobne načrte pa je napravil gospod C. Wagenführer, podjetnik na Dunaju.

Z delom so pričeli dne 20. julija 1908.

Dopisi.

Kdo bo di v splošni kuriji naš poslanec?

(iz poljanske doline.)

Klerikalna stranka je na loškem shodku dne 25. oktobra t. l. postavila za kandidata v deželni zbor iz splošne volilne kurije loškega in kranjskega okraja Evg. Jarca, profesorja v Ljubljani. Po priporočilu treh loških meščanov, ki so na shodu prvič videli kandidata Jarca, je kakih 40 volilcev odločilo za ves razsežni volilni okraj, ne da bi se povprašalo kmečko ljudstvo, je li zadovoljno s tem kandidatom, ali ne, ali morda nima iz svoje srede boljšega kandidata, kratkoma: ljudska volja pri tem shodu ni imela besede. Kdo je Jarc, kaj je storil dobrega za ljudstvo, ali ima kaj žuljev na roki, ali v glavi kaj naukov o kmetijstvu, na ta in enaka različna vprašanja ne dobimo od nikoder odgovora. Pravijo, da ima dobro službo in da je profesor nekje v Ljubljani. Srebrno sedlo pa še ne stori dobrega konja. Govori se tudi, da je ognjevit pristaš splošne ljudske ali klerikalne stranke; mi pa pravimo, da se pri kmetu ne gre za to, ali si te ali one stranke, gre se za vse kaj drugega in ogenj ni dober, ogenj in voda resda dobro služita, pa slabo gospodarita in ogenj ter slama ne ostane dolgo skupaj. Bože mili! Profesorja ne rabi naš kmet za poslanca v splošni kuriji, katera je odmenjena nam kmetom, delavcem, težakom in trpinom. Tega mnenja sta bila tudi poslanca Zabret in Demšar, ko sta se predstavljala kot kandidata in ponosno sta se bila na prsi: »Kmet sem, kmet kmeta!« Če je ta zahteva obveljala pri deželno-zbornskih volitvah v kmečki skupini, tembolj mora zveneti pri volitvah v splošni kuriji, s katero se je najbolj brezpravne sloje pritegnilo k zakonodajstvu. Kdo pa voli v splošni kuriji? Na Kranjskem zemljaki, njih sinovi, delavci, hlapci, obrtniki. Ti tvorijo večino, na mesta odpade le majhen odstotek. Naša prva zahteva je torej, da je poslanec v splošni kuriji kmet, ki sam obdeluje zemljo, ki sam poklada živini, ki je pošten in pravičen obema strankama, ker le tak pozna potrebe, dušo in srce kmeta, delavca, hlapca in težaka, njih življenje in žuljenje. In da bi kranjsko-loški okraj ne imel takega moža? Ali si moramo poslanca izposoditi iz Ljubljane, iz stanu, ki ga sicer čislamo, ki pa nima z našimi težnjami pravega stika, ki se mora ubijati z učenci, ne pa z zemljo, živino, posli, davčinami, gosposko? Može, tu je treba nekoliko postati in premisljati! Kranjski okraj ima svojega poslanca, kmeta, tudi mestni Loka in Kranj imata svojega poslanca — zakaj bi naša poljanska dolina večno stala ob strani, hodila za tujo volno in ostrizena prihajala domov? Ali nimamo mi, katerih nas je krog 10.000 duš, ki se raztezamo od Bodovalj do Krnic, od Blegas do cirkniških vrhov, ali nimamo mi, vprašajmo se, nobenih potrebščin, želja? In kdo se zmeni za nas? Ali Demšar, ki čepi v svoji selški dolini, ali Zabret, ki ga še nismo videli od obraza do obraza? Ali bomo vedno stali ob strani in dajali oves, kadar bodo lovili konja? Živ krst se ne pobriga za nas v deželnem zboru, pomagajmo si sami, postavimo si svojega kandidata. Naš okoliš ima mnogo mož, ki imajo vse zmožnosti poslanca, srce za kmeta in za vsakega trpina. Eden najboljših je

Alojzij Grošelj

po dom. Zadobničan

posestnik in župan v Poljanah nad
Škofjo Loko,

ki hodi sam za plugom, ima najlepšo živino v hlevih. Ta kmet je po političnem prepričanju sicer klerikalnega mišljenja, toda miren klerikalec, poštenjak in pravičen vsakomur, naj si je tega ali onega političnega prepričanja. Volilci, oddajmo na dan 14. decembra temu možu svoj glas, in ne bodemo se kesali! Ljudska volja, božja volja!

*) Naprošeni smo in objavljamo.

Iz Javornika. Na Javorniku se je praznoval dne 18. m. m. zares narodni praznik. Skromno in maloštevilno telovadno društvo »Sokol« je priredilo javno telovadbo in zvečer vinsko trgatve. Že ob 2. uri popoldne je prikorakalo 30 vrlih telovadcev radovljiskega »Sokola« s svojim starostom dr. Jankom Vilfanom na vrt Josipa Htavca. Ta

vrt je bil prirejen za telovadni prostor. Kmalu na to je prikorakal jesenjski »Sokol« in njega naraščaj, točno ob 3. uri se je zbralo 72 neustrašenih telovadcev in 36 mladih, nadebudnih dečkov javorniskega in jesenjskega naraščaja, da nastopijo slavnostni spreved na Koroško Belo. V istem času pa prikoraka 30 vrlih korenjakov blejskega »Sokola« v civilnih oblekah pod vodstvom načelnika Olivotija, ki se takoj pridružijo sprevedu. Kjer se je pomikal spreved, razobesili so zavedni domačini slovenske trobojnice. Na Koroški Beli je pozdravil zbrane Sokole g. župan Anton Potočnik, za kar se mu je zahvalil g. dr. Janko Vilfan v vznesenih besedah. Obema govornikoma so zaorili mogočni pozdravi »Na zdar«. Po sprevedu se je zbralo nepričakovano mnogo ljudstva na telovadnem prostoru. Zares presenečeno je bilo vsa, ko so nastopili telovadci. Točnosti in finemu izvajanju raznih vaj se je prisodilo vsestransko priznanje z dolgotrajnim ploskanjem in neštevilnimi »Na zdar«-klici. Pri nastopu vzorne vrste je žel največ pohvale načelnik škofjeloškega Sokola. Da je bilo ljudstvo presenečeno ob nastopanju naraščaja, ni treba še posebej omeniti. Vse priznanje in poštvovalnost pa gre načelniku javorniskega »Sokola«, Ravniku, ki je tako spretno vodil telovadbo. Po telovadbi se je razvila živahna vinska trgatve, ki je nudila udeležencem mnogo zabave, društvu pa dovoljen gmetni vspeh. Vse se je vršilo v najlepšem redu, le neke mlečne punice so hotele pokvariti zadovoljnost z izzivalno pesmijo »Die Wacht am Rhein« raz okno sosedne hiše, pa ni morla to že sad »sulferajnske« sole na Savi. Gostilničar g. Josip Hkavc nas je pa vsestransko dobro postregel z vinsko kapljico in izborni kuhinjo. Omeniti moramo tudi še, da smo pogrešali veliko narodno čutečega ljudstva, kateri se ne upajo podnevi z barvo na dan, in da so le pri polnih kotarcih narodnjaki; imamo tudi dve gospodični učiteljici, katere še nismo nikoli zapazili na nikaki tukajšnji veselici, ako se ju sreča na poti kramljate vedno le v blaženi nemščini, no, pa ne zamerim, saj ste na hrani pri največji hajlovski družini. Torej, gospodični malo več narodnega ponosa, saj vas poznamo, kje ste doma.

Zgodovinski in slojstveni pregled za prih. teden.

8. novembra. — 1519. Cortezov vohod v glavno mesto Meksiko. — 1620. Bitka na Beli gori; poraz Friderika s Pfalce, njegov beg v Haag; pričetek protireformacije. — 1674. † Pesnik angleški John Milton. — 1773. † General pl. Seydlitz, znan iz avstrijsko-pruskih bojev pod Marijo Terezijo. — 1817. * Pesnik in pisatelj Davorin Trstenjak v Kraljevcih na Štajerskem.

9. novembra. — 1626. Zgornjeavstrijska kmečka vojna porazena pri Effardingu. — 1799. Napoleon strmoglavil direktorij v Parizu. — 1818. * Ruski romanopisec Ivan Sergejevič Turgenjev. — 1825. * Bivši kranjski deželni predsednik Andrej baron Winkler »Pri Nemcih« poleg Gorice. — 1827. * Pisatelj Andrej Praprotnik v Podbrezjah.

10. novembra. — 1483. * Martin Luter v Eislebenu. — 1759. * Pesnik Friderik Schiller v Marbachu. — 1810. * Nabožni pisatelj dr. Simon Klančnik v Kranju. — 1819. * Mecen Žiga baron Crlj v Ljubljani. — 1835. * Skladatelj Davorin Jenko v Dvorjah pri Cerkljah. — 1857. † Pisatelj Jožef Poklukar v Ljubljani. — 1857. † Pisatelj Jurij Zupan v Ljubljani. — 1859. Avstrija in Francoska skleneta mir v Curihu na Švicarskem. — 1827. * Slikar France Dobnikar v Topolu. — 1888. † Pisatelj in nabiratelj narodnega blaga Jakob Volčič v Zareču pri Pazinu.

11. novembra. — 1452. Ladislava Postuma okličejo na Dunaju za ogrskega in češkega kralja ter za avstrijskega vojvodo. — 1631. Švedski kralj Gustav Adolf zasede Prago. — 1700. Filipa Anžuvina proglaš v Parizu za španskega kralja. — 1813. Mesto Draždani se vda. — 1821. * Ruski romanopisec Fedor M. Dostojevskij. — 1883. † Pesnik Jožef Novak v Kočevju. — 1884. † Naravoslovec Alfred Brehm.

12. novembra. — 1805. Vhod Napoleona I. in njegove vojne na Dunaj. — 1840. * Pisatelj Gorenjec Lavoslav Podgoričan v Podgorici pri Sent Rupertu na Dolenjskem. — 1859. † Francoski socialni pisatelj I. V. Collins. — 1869. † Slikar Overbeck. — 1892. † Vojaški pisatelj Andrej Komel pl. Šočebran v Gradcu.

13. novembra. — 1560. * Protireformator škof Tomaž Hren v Ljubljani. — 1782. * Esaias Tegnér, škof, švedski pesnik. — 1813. * Pisatelj in politik Andrej Enspieler v Svečah v Rožu. — 1843. * Vseučiliški profesor dr. France Celestina na Klenku pri Vačab. — 1862. † Pesnik Ludovik Uhland v Tübingi. — 1874. * Pisatelj dr. Evgen Lampe v Metliki. — 1885. Srbija napove Bulgariji vojsko.

14. novembra. — 1716. † Modroslovec Leibniz. — 1820. * Pisatelj dr. Andrej Čebašek v Trbojah. — 1825. † Pisatelj Jean Paul (Friderik Richter). — 1831. † Modroslovec Hegel. — 1847. † Češki jezikoslovec Jožef Jungmann.

Godovi prihodnjega tedna:

8. Kažimir, Bogomir, Žilka; 9. Božidar, Rusmir, Sebislav; 10. Andrej, Vekomir; 11. Martin, Braslav; 12. Vekoslav, Milutin; 13. Stanislav, Gorislav, Nevenka, Stanislav Kostka; 14. Klementin, Borislav, Smislav.

Sejmi na Gorenjakem prih. teden:

11. v Moravčah, St. Gotthardu, v Srednji vasi v Bohinju in v Kranju.

Gospodarski del. ■

□□□□

Nekaj o izseljevanju. Dalje.

Prekmorskih parnikov tu ne moremo opisovati. Omenimo le nekaj splošnega. Vsi novejši moderni parniki so pravi orjaki, imajo po dva gonilna vijaka, rabijo čez morje od 4½ do 10 dni ter so prirejeni za tri razrede potnikov. Opremljeni so boljše udobno; na boljših progah imajo tudi potniki III. razreda kajute ali sobice, opremljene z 2 do 6 posteljami, umivalniki, i. t. d., dočim imajo nekatere proge še medkrov, to je nizke večje prostore, namenjene večjemu številu oseb. Tudi so navadno oddeljene jedilnice, pušilnice in izprehajališča. Sploh je nove ladje po ustroju lahko primerjati z velikimi plavajočimi gostilnami ali hoteli do priproste do najdražje postrežbe.

Varni so vsi parniki kolikor mogoče. Zlasti novim modernim parnikom se na prostem morju ni bati sile, še za vihere se ne zmenijo dosti. Valovi jim ne škodujejo, nevarne so jim le čeri in megla. V megli se prigodi največ nesreč. Zato v megli parniki ne vozijo hitro ter trobijo neprestano, sebi v varnost, v svarilo drugim. Drugače je celo ob nemirnem morju vožnja prijetna. Seveda ne onim, katere pri vsakem zazibanju napade slabost. Kdor je tak strahopetec, da se zgrudi na kolena, ako se parnik le malo zaziblje, vije roki in tuli na vse pretege, kakor nedavno ob mirni vožnji iz Trsta v Gradež neka gospa, oni naj ne hodi na morje, temveč naj gleda Ameriko doma na zemljevidu. Kdor se napravi tja, mora že imeti nekaj več poguma. Ne bo ga rabil samo na morju, tudi v Ameriki ga je treba.

A sedaj poslušaj še resno besedo, dragi rojak, ki navzlic vsemu nameravaš tja preko! Tudi tebi, ki si že bil tam, naj velja! Slušaj, saj je v tvoj prid. Varuj se tujih agentov, ki so izven naše domače dežele, izven Avstrije!

Opozarjamo, da o Nemčiji ne velja toliko, kar mislimo povedati, ker tam se bavijo le malo z nabiranjem direktnih potnikov, temveč vidijo rajši, da ima vsak karto seboj že od zastopnika iz domovine. Svarimo le pred drugimi deželami, zlasti pred Švico.

Večinoma vse proge, ki se pečajo s prevajanjem ljudi v Ameriko, so dobre. Saj skrbje same, da se vzdrže na višku, ker bi drugače ne zmogovale konkurence. A dobrih in poštenih agentov je v tujini malo. Tujezemski agentje imajo skrivne priganjace tudi v naši deželi. Zato ne zaupaj nikomur, kdor te obišče doma in nagovarja k tujemu agentu. Tudi tem samim ne zaupaj, ako ti iz tujine, zlasti iz Švice, pošljejo lepo tiskane ponudbe, obetajoče vse mogoče in nemogoče. Opeharili te bodo. Pismeno obetajo nizke cene, ko prideš tja, pravijo, da so cene poskočile, in plačati moraš drago. Ne pošiljaj jim denarja naprej, v zagotovilo prostora, kakor pravijo. To je sleparstvo, zakaj kdor pošlje denar, ni več prost in ne more več izbirati po svoji volji pota, ako noče izgubiti poslanega denarja. Bolje bi bilo celo v najskrajnejšem slučaju izgubiti denar, samo da se jih ogneš.

Pazi tudi doma, da te kdo ne premami! Saj se celo doma, v tvoji vasi nahaja morda kdo, ki sili in nagovarja v Švico, češ, tam dobite karte ceneje. Ne slušaj ga; ali veš kaj je ž njim?

Ko se je vračal iz Amerike — največkrat sili v Švico taki — je bil sklenil s švicarskim agentom tajno pogodbo, da mu bode, kadar pojde zopet v Ameriko, privedel seboj večje število potnikov, zato pa dobil od vsakega po do 150 in še več kron nagrade. Te tudi v resnici dobi. In ali misliš, da mu jih da agent iz svojega? Kaj še! Ti jih moraš plačati in še toliko več, da glavni del dobička ostane še agentu samemu. Oni, s komur greš, se ne meni dosti, ako plačaš preveč, Saj njemu ni v škodo. Za svojo karto plača le malo ali nič. Prigodi se, da tak vodnik ne plača za svojo karto ni vinarja, celo agent mu da še denarja povrhu. Zastonj morda? Ti in tovariši ste plačali vse, za vaš denar se vozi vaš vodnik.

Tudi do morja ne hodi sam, češ, tam si kupim karto. Na škodi boš! Parobrodne družbe same se ne utegnejo ukvarjati z vsakim posameznikom. Preskrbeti morajo najprej one, ki že imajo karte. Tebe pa odriavajo, zlasti če jezika ne znaš ali če nimajo prostora. Zgodi se, da vidiš odpluti dve, tri ladje v Ameriko, preden se te usmili kdo in ti da karto, katero moraš plačati dražje nego doma.

Kakor rečeno, posebno v Švico ne hodi kupovat voznega lista. Že za železnico sam do tja potrosiš mnogo več. Tam je pa vse polno sleparstvih agentov, ki te nadlegujejo od prvega trenutka, ko prestopiš švicarsko mejo, včasih že prej na potu. V Švici je dosti še takih agentov, ki sami ne zastopajo nobene proge. Radi njih razupita sta posebno Buks na avstro-švicarski meji in Basel.

Ako v Švici kjersibodi kupiš karto, plačati moraš pol več. Ako jo kupiš pri agentu, ki sam ne zastopa nobene proge, dve tretjini preveč. Ne bilo bi kaj reči, pošten dobiček mora biti pri vsaki kupčiji; tudi ti ne greš po izgubo v Ameriko. Toda ali naj imenujemo pošten dobiček, ako velja agenta tebi prodana karta n. pr. 160 frankov (153 K), ti pa moraš plačati zanjo 237 K, torej celih 84 K več. Ali si že slišal kaj o Zwillchenburtu, ta že dela tako. A tudi drugi niso boljši, o sleparju „bankirju“ Zottiju bomo še govorili. Sploh v Švici ne iščejo poštenega dobička, drže se drugega gesla in opravijo spridoma: tam te oskubajo do dobra, češ, sedaj ga vidimo in bogve kdaj zopet.

Konec prih.

Tedenski sojem v Kranju dne 2. novembra 1908. Prignalo se je — konj, 153 glav domače goveje živine, 107 glav hrvaške goveje živine, 4 domačih telet, — hrvaških telet, 18 domačih prašičev, — hrvaških prašičev, 1 domača ovca, — hrvaških ovac, — koz, — buš in — bosanskih volov. — Pitani voli 100 kg 66—70 K, na polovico 100 kg 58—60 K, za pitanje 100 kg 54—56 K, kumerni 100 kg 36—40 K. Pšenica K 11:50, proso K 7:50, rž K 9:50, oves K 9:50, ajda K 9—, repno seme K —, fižol ribničan K 13—, mandalon K 13—, koks 13:50 krompir K 2:50 za 50 kg, seme dom. detelje 55—60.

Mestna hranilnica v Kranju. V mesecu oktobru 1908 je 327 strank vložilo 142.947 K 83 v. 293 strank je dvignilo 97.267 K 61 vin. 17 strankam se je izplačalo posojil 154.441 K — vin. Stanje hranilnih vlog 4.504.053 K 33 vin. Stanje posojil 2.905.140 K 2 vin. Denarni promet 641.962 K 53 vin.

Mestna hranilnica v Radovljici. V mesecu oktobru 1908 je 282 strank vložilo 77.674 K 20 vin. 238 strank vzdignilo 69.759 K 88 vin. 45 strankam se je izplačalo posojil 146.040 K. Denarni promet 602.746 K 13 vin.

Mestna hranilnica v Kamniku. V mesecu oktobru 1908 je 158 strank vložilo 67.708 K 94 vin. 146 strank vzdignilo 58.498 K 17 vin. 2 strankama se je izplačalo hipoteknih posojil 2400 K. Stanje hranilnih vlog K 1.739.259 K 1 vin. Stanje hipoteknih posojil 1.280.296 K 64 vin. Denarni promet 197.703 K 90 vin.

Dobavni razpis. C. kr. trgovsko ministrstvo naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se bo pri stavbnem ravnanstvu srbskih železnice v Belgradu dne 18. novembra t. l. vršila ponudbena pravica za dobavo 100.000 hrastovih pragov (švelarjev) za ozkotirne železnice in 242 534 kubičnih metrov posebnega hrastovega stavbnega lesa. Natančnejši pogoji se dobe v pisarni gori navedenega ravnateljstva.

Dobavni razpis. C. kr. trgovsko ministrstvo naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se bo dne 25. novembra t. l. ob 12 uri opoldne na borzi v Bruslju vršila ponudbena pravica za dobavo bukovih in hrastovih pragov (švelarjev) in hrastovih čokov za leto 1909 in 1910. Natančnejša pojasnila daje: «Bureau de la Direction des Voies et Travaux, rue de Louvain 11, Büssel» in «Bureau de la Commission de réception du matériel de la voie, Brüssel».

Ponosni Gorenjec in zapovedna Gorenjka! Izprašaj svojo vest in prepričaj se, kje imaš naložen svoj denar! Kam zahajaš? Ali v slovensko ali nemčursko trgovino? Slovenec podpiraj Slovenca!

V Kranju, dne 7. novembra 1908.

Ostajko hoče podati ministrski predsednik baron Beck vsled sklepov krščanskih socialistov in čeških strank. Njegovim naslednikom se imenuje baron Bienerth.

Državni zbor ima biti sklican 17. novembra. Če bo res. Napoved takih terminov je v Avstriji vedno sumljiva.

Bosenska vlada je izdelala načrt zakona o bolniškem zavarovanju ter je sklicala na dan 20. novembra v Sarajevo anketo, ki ima pregledati načrt. Povabljenih je tudi več delavskih zastopnikov.

O pogajanju med Avstrijo in Turčijo piše mladoturški «Šuraj Umet» v članku, ki je baje inspiriran od vlade: «Pogajanja so ostala brez vspeha, ker so se zgodile napake na obeh straneh. Pretrgale so se pa razprave zato, ker je Avstrija vsled izpremenjenega političnega polčaja izpremenila svojo prvotno pripravnost in je odrekla vsako odškodnino, ker se mora resno obžalovati. Ker ostaja Turčija pri svojih zmernih finančnih zahtevah, je pričakovati, da začne Avstrija zopet s pogajanjem. Avstrijo bodo na to napeljali notranji in zunanji vzroki, stare turško-avstrijske zveze in zlasti novipazarska železnica, katero bo turška vlada kmalu prestudirala.»

Koroški deželni zbor proti slovenskim krajevnim imenom. Na seji deželnega zbora dne 27. oktobra je bil storjen sledeči sklep: Nalaga se deželnemu odboru, naj opozori vladu na zmešnjavo, ki nastane vsled tega, ker se je v kazalu poštne uprave in uprave državne železnice vprejelo stvelo novih slovenskih krajevnih imen. Deželni odbor naj se sporazume z vladu, da se ustavi poslovenjenje krajevnih imen in priimkov in da se tudi v občinskem leksikonu, ki se izda po ljudskem štetju leta 1910, ne objavijo slovenska imena.

Radi «voleizdaje» in «zarote» aretirani Srbi so že tri mesece v preiskovalnem zaporu, a še doslej niso bili zaslišani. Na sprehod smejo na dvorišče samo vsak drugi dan, ne smejo kaditi in ne čitati. Raditega so začeli stražj s gladom. Profesor Valerijan Pribečević že šesti dan nič ne je in ne pije in je njegovo življenje v nevarnosti. Njegov brat Adam se je na setnji od slabosti zgrudil. Aretirancem se grozi, da jih vkujejo v verige, ako ne opuste strajka z gladom. Hrvaško časopisje je protestiralo proti takemu postopanju.

Nemški cesar Viljem si zna res pridobivati simpatije svojega naroda! Iz neke publikacije angleškega tiska izhaja na dan, da je dajal Viljem Angležem ob času angleško-burske vojne dobre svete, kako bi lažje premagali Bure. Vilček se celo baha, da je lord Roberts vodil vojsko in zmagoval popolnoma po njegovem načrtu. Lord Roberts bo tako uljuden, da ne bo dementiral novodobnega Aleksandra. Ampak kaj naj si misli nemški narod, če vidi, da se njegov cesarček še postavlja, kako da je pomagal Angležem in kako da je nastavljal nogo Burom, ki so najbližji sorodniki Nemcev? — Zaradi angleškega članka, ki to pripoveduje, imajo sedaj na Nemškem sploh lepe homatije. Kancelar Bülow je vložil svojo demisijo, katere pa Viljem ni sprejel. In zdaj pripoveduje istorijo vsak list drugače in vsak hoče biti najbolje poučen. Enkrat je Bülow kriv, da ni bral interjerja, preden je šel v tisk, drugič ni Bülow nič kriv, pač pa poslanik v Haagu pl. Müller, tretji je iztaknil tajnika iz zunanjega urada pl. Schoena kot krivca. Ampak kaj pomaga iskati, kdo je kriv, da je prišla stvar v javnost, ko je vendar edino važno to, da je Vilček, po «božji milosti» cesar nemški, blamiral nemški narod, ko je ne le čvkel, ampak tudi v dejanju uganjal oslarije?

Novičar.

Osebnost. Okrajni glavar Alfonz Pirc je dobil naslov in značaj deželnovladnega svetnika. — Stavbinskim svetnikom je imenovan nadinženir Belca Bloudek v Kranju.

Vollino gibanje. Klerikalci so postavili dosedaj naslednje kandidate: v kranjsko-loškem profesorja Jarca, v kočevskem odvetnika dr. Pegana, v idrijskem dekana Arkota, v trebanjskem župnika Hladnika, v vilijskem zdravniku dr. Zajca, v ilirsko-bistrskem nadučitelja Ravnikarja, v radovljskem menda župnika Pibra, v kamniškem menda bivšega poštarja Ravnikarja, v ljubljanski okolici pa menda Moškca. Sami pristni kmetje!! — Izvrševalni odbor socialno-demokratske stranke je sklenil, da se postavijo kandidati v vseh okrajih.

Občinski odbor mestne občine v Kranju je zboroval dne 30. oktobra. Odboruje zapisnik seje z dne 2. oktobra t. l., št. 1653, je razpravljaj v daljšem razgovoru zahtevo c. kr. deželne vlade glede naprave krajevnih tabel z dvojezičnim napisom ter kmeneo na županov predlog sklenil, se v tej zadevi obrniti na deželni odbor, da izpolnje preklic te naredbe, vrhutega pa povabiti tudi vse občine celega okraja, da se pridružijo tej akciji. — Nato je v obširnem poročilu navajal g. prof. Zupan predloge jubilejskega odseka v proslavo vladarske 60 letnice. Občinski odbor je soglasno sprejel, da se 1. imenuje novi vodovod za mesto Kranj in okolico v proslavo 60letnice vladanja Nj. Velikanstva cesarja Franca Jožefa I. «Cesarja Franca Jožefa I. vodovod»; 2. pristopi občina kot ustanovnik «Društvo za otroško varstvo in mladinsko» v sodnem okraju Kranj s prispevkom 500 kron; 3. pristopi občina deželnemu pomožnemu društvu za bolne na pljučih na Kranjskem kot ustanovnik z vsoto K 500; 4. razdeli se dne 2. decembra med tukajšnje ubožce K 300; 5. določi se iz ubožnega zaklada glavica K 30.000, katera plodonosno naložena in pomnožena z morebitnimi prostovoljnimi darovi naj tvori ustanovno glavico, katere obresti naj se svoječasno, ko bo glavica narasla, porablja za hrano ubožcem v mestni hiralnici; 6. prispeva občina «Glabeni Matici» v Ljubljani za ustanovitev glasbene šole v Kranju ustanovni znesek K 1000 in nadaljno vsakoletno podporo K 600; 7. se udeleži občinski odbor dne 2. decembra t. l. korporativno slovesne službe božje in se poda po dokončani službi božji po deputaciji pri c. kr. okrajnem glavarstvu imenom mestne občine udanostna izjava. Na predlog občinskega odbornika Cirila Pirca sklene občinski odbor obenem, da ima z ozirom na velike prispevke pravico pošiljati v podružnični odbor «Glasbene Matice» dva zastopnika občinskega odbora. Nato je na predlog policijskega odseka sprejel v občinsko zvezo Marijo Pogačnik, Janeza Gorjanca in Jakoba Jamnika, zadnja dva z rodbinami; sklenil priporočati c. kr. okrajnemu glavarstvu, da

podeli Antonu Drukarju naproseno koncesijo, za razširjenje njegovega pogrebnege zavoda, in podeli Lovru Trebarju, bivšemu mestnemu delavcu redno podporo. Na predlog tržnega odseka ni sprejel ponudbe Ivana Eggelmana o zakupu tržnine, marveč naročil županstvu, da nanovo razpiše javno dražbo. Sprejel je tudi predloga finančnega odseka, da se dovolita občinama Šentur in Voglje naprosena večja pesojila, katera potrebuje v pokritje na nji pripadajočega prispevka k stroškom za zgradbo vodovoda za mesto Kranj in okolico, tedaj za občekoristno in dobrodelno napravo, izjemoma proti 4 1/2 % letnemu obrestovanju — ter končno potrdil po policijskem odseku predlagani fajakarski red.

Krajevni napisi. Občinski odbor kranjski je v svoji seji z dne 30. oktobra t. l. na županov predlog soglasno sklenil, vložiti prošnjo na c. kr. deželno vladu, da se napisi na krajevnih tablah napravijo samo v slovenskem jeziku in sprejel nadaljni predlog, da se povabijo vsa županstva tukajšnega sodnega okraja, da se tej akciji kranjskega občinskega odbora pridružijo. Tozadevna prošnja, katero so poleg mestnega županstva v Kranju podpisala tudi vsa županstva sodnega okraja kranjskega, in sicer: Predoslje, Predvor, Šentur, Cerklje, Voglje, Smlednik, Hraštje, Naklo, Mavčiče, Sv. Jošt in Strazišče, se je danes izročila tukajšnemu c. kr. okrajnemu glavarstvu s prošnjo, da jo predloži c. kr. deželni vladi v Ljubljani.

Na naslov županov na Gorenjskem. Kakor zgoraj razvidno, je tukajšnje županstvo s hvalevredno naglo pridobilo vsa županstva sodnega okraja kranjskega, da so podpisala prošnjo na deželno vladu zaradi preklica dvojezičnih krajevnih napisov. Pozivljamo tudi županstvo v Radovljici, da istotako ukrene za radovljski sodni okraj, županstvo v Škofji Loki za škofjeloški sodni okraj, županstvo pri Sv. Ani za trški sodni okraj, županstvo v Kamniku za kamniški sodni okraj, županstvo v Lukovici za brdski sodni okraj, in županstvo na Skarčini za kolikor mogoče največ občin sodnega okraja ljubljanske okolice. Tako bo Gorenjska prva in skžna rešila narodno slovensko čast. Na delo tedaj!

Graditev vodovoda za mesto Kranj in okolico vidno napreduje. Vodovodna proga od studencev po celem hribu do Polajnarja je že popolnoma dodelana. Čeravno je bilo premagati jako težaven teren. Izpeljava vodovoda od Polajnarja do rezervoarja v Tupaličah bode v nekaterih dnevih dogotovljena. Tudi tukaj so bile premagati vsakovrstne težkote, kajti razen razstreljevanja skalovitega terena je zahtevala talna voda velikega in napornega dela. Delavci so morali med delom do kolen globoko stati v vodi, voda se je nepretrgoma odtranjevala s tremi velikimi sesalkami. Ravnotako naporno delo je provzročila izpeljava cevi čez Kokro, toda tudi ta del proge je izgotovljen in se sedaj pokladajo cevi že proti Visokem. Največje težave so takorekoč premagane in ker ni več velikih ovir, se bode nadaljevanje proge proti Kranju hitreje vršilo. — Tudi v Kranju se bode z delom v kratkem pričelo, to pa radi tega, ker bode tukaj delo z ozirom na neugodne terenske razmere le počasi napredovalo.

Opozorjamo na jutrišno predtavo «Mlinar in njegova hči», ki je priredi «Dramatični odsek Narodne čitalnice» kot ljudsko predtavo v dvorani Narodne čitalnice v Kranju. Začetek je ob 4. uri popoldne. Nedvomno bo imel «Mlinar in njegova hči» tudi za preprosto ljudstvo isto privlačno silo, kot jo je imel zadnjo soboto. Nadejati se je torej prav obilnega obiska. Vstopnice se dobe jutri do 12. ure opoldne v prodajalni K. Floriana in od 3. ure naprej pri blagsajnici.

Ljudska galerija v Kranju. Dne 2. t. m. ob 4. uri popoldne se je zopet otvorila ljudska galerija v veliki dvorani Narodne čitalnice v Kranju. Razstavljene so tele slike: Francisco de Goya: «Cucana» (Mlaj); Hermen Anglada y Camarasa: «Jardin de Paris» (Pariški vrt); Frans Hals: «Veseli pivec»; Viljem Leibl: «Mlado kmečko dake»; Honore Damiere: «Perice»; Mihael Filipovič Ivanov: «Vprašanje»; Michelangelo: «Delfiška Sibila» in «Daniel»; France pl. Stuck: «Dremanje po obedu»; Fra Angelico: «Madonna z dvanajstimi angeli»; Tizian: «Noli me tangere» (Ne dotakni se me); T. Axentowitz: «Posvečanje vode»; I. Malezewski: «Derri»; John Lavery R. S. A.: «Obraz»; Evgen Carriere: «Soliske naloge»; Giorgione de Castelfranco: «Moški portret»; Alfred Rethel: «Smart kot morivka» in «Smart kot prijateljica»; Joahim da Patinier: «Kristov krst»; Nikolajevič Mihajlovič Jokin: «Zgodnji sneg»; Albreht Dürer: «Hans Imhof» in Hans Holbein mlajši: «Juri Giske». — Ljudska galerija je za društvenike odprta vsak dan, za občinstvo in dijake pa ob nedeljah in praznikih ob nedeljah in praznikih od 10.—12. ure dopoldne. Opozorjamo slavno občinstvo, da si ne zamudi ogledati res lepih, mojstresko izvršenih in mikavno sestavljenih slik.

Veteranci in slovenske poveljevanje. Vojsko veteransko društvo v St. Vidu nad Ljubljano je vpejalo slovensko poveljevanje. Odbor veteranskega društva v Kranju pa se ne gane in hoče menda ostati pri nemški komandi. Skandal!

V Jaršah je bil izvoljen za župana Alojzij Zajec iz Zgor. Jarš; svetovalca sta pa Jote Velkavrh in France Pirnat.

Narodna čitalnica v Kranju je priredila dne 4. t. m. ob pol 9. uri zvečer v veliki dvorani pri- srčno odhodnico svojemu odborniku gosp. Zdravku Novaku, ki odhaja te dni v Metliko kot novoimeno- vani c. kr. davčni oficijal. Gosp. Novak je od svo- jega prihoda v Kranj nad pet let marljivo deloval v odboru Narodne čitalnice, najprvo kot odborov namestnik, potem kot blagajnik in knjižničar. Na njegov predlog se je pred dvema leti izpremenila čitalniška društvena knjižnica v javno ljudsko knjiž- nico. Gosp. Novak je z velikim trudom preuredil imenovano knjižnico in jo poživljalno in v splošno zadovoljnost vodil. Kot pevec je rad sodeloval pri čitalniškem moškem zboru. In kaj naj rečemo o njem kot diletantu! Tekom zadnjih let je nastopal pri vseh čitalniških igrah in predstavah in sicer z največjim uspehom. Nekatero ulogo je kar narav- nost originalno in samosvoje ustvaril. Naj omenim le njegovega Brata Martina ali Gospoda Borovskega. Po pravici rečeno: tako marljivega in tako vse- stransko uporabnega člana in odbornika čitalnica v Kranju že dolgo, ali pa sploh nikdar ni imela. In pa njegov družabni talent! Vsaka družba, v katero je došel, ga je bila vesela, vsaka ga je sprejela z odprtimi rokami. Prav je torej storil odbor čital- niški, da je priredil svojemu članu gosp. Zdravku Novaku odhodnico, ki sicer ni bila bogve kako dobro obiskana — vzrok menda mrzlo vreme, ki je nastopilo baš isti dan pred odhodnico. Imel je pa ta večer na sebi nekaj domačega, iskrenega, odkritosrčnega. Da se je izpregovorilo več navdu- šenih pozdravov in zapelo nekaj krepkih pesmi, je umetno samoobsebi. V imenu društva se je po- slovil od g. Novaka predsednik g. Makso Pirnat, ki je omenjal zlasti njegove zasluge za ljudsko knjižnico, pa mu povedal tu par toplih besed kot ozi rojak in prijatelj iz dijaskih let. Gosp. France Ivanc mu je napil imenom pevskega zbora, gosp. Leopold Mikus pa imenom društvenega dramatič- nega odseka. Njegovo narodno neustrašenost in od- ločnost sta slavila v izbranih besedah gospoda Ciril Pirc in dr. Jožef Kušar. Venec napitnic je zaključil društveni predsednik, ki se je ljubeznjivo poslovil tudi od gospe M. Novaka ter mu izročil za spomin malo darilce. Gosp. Novak se je v daljšem govoru zahvalil govornikom kakor sploh čitalnici, ker mu je napravila tako ganljivo odhodnico. Potem smo pa še dolgo sedeli skupaj, peli in se pogovarjali. — Resnično obžalujemo odhod gosp. Zdravka Novaka. In ne vemo, kako bi rekli: da ga Metličanom zavidamo ali privoščimo. Menda oboje.

«Brez nadpisa». Pod tem naslovom se je iz- dal za odhodnico gospoda davčnega oficijala Zdravka Novaka poseben list na štirih straneh, čegar čisti dobiček je bil namenjen družbi sv. Cirila in Me- toda v Ljubljani. Ali žalibože se ga je le malo pro- dalo, vžile temu, da so vsi navzočniki požrtvovalno polagali svoj obolus na oltar domovine. Da pa se mora vsaj mala svota odposlati družbi, je list se- daj v razprodaji v K. Florianovi trgovini. Posamezen komad stane samo 10 vin. Sezite vsi po njem, osobito pa oni, ki niso bili pri odhodnici navzoči iz kateregakoli ozira. Vsebinska lista je vse- skoz humoristična in zabavna.

«Mlinar in njegova hči» imata trdoživo živ- ljenje. Leto za letom na Vseh svetnikov dan umr- jeta oba na odru; vendar je njuna smrt le navi- dezna. V prihodnjem letu obhajata zopet veselo vstajenje. Tako se godi že dolgo časa, ne le samo pri nas, tudi drugod. Na primer na Dunaju. In vedno najdeta svoje občinstvo, ki se da rado ga- niti, ki rado prinese nekoliko strahu, ki pa tudi ne stedi s smejanjem. Ako se semintja smeje tam, kjer baš ni na mestu, to nič ne škodi. Konrad s svojo piščalko je tako segav in kako smešno je, ko korakajo prikazni preko pokopališča. Vse pri- kazni so zagrnjene v sveže oprane bele halje, da jim ne klopotejo kosti od mraza v hladni zimski noči. In ako stari mlinar tako neusmiljeno kaslja in njegov otrok od dnevodne bolj blede, se vendar lahko veselimo nad njegovimi zdravimi pljuči in nad njegovo sicer krepko postavo. Posebno še na dan vseh mrtvih, ko prinese človek sabo v gleda- lišče nekaj grobnega duha in krizantemskega vonja, pa tudi nekaj misli na smrt. — Tako je bilo tudi pri predstavi igre «Mlinar in njegova hči», ki se je vršila dne 31. oktobra 1908 v veliki dvorani «Na- rodne čitalnice» v Kranju. Občinstvo je do zad- njega koticčka zasedlo dvorano. Prav, da je tako ustreglo željam svojega srca, pa tudi dalo priznanje našim marljivim diletantom. Igra je za naše raz- mere kaj dobro uspela. Vsak igralec in vsaka igralka se je po svoje potrudila, da pripomore h kolikor mogoče ugodnemu občnemu uspehu. Zlasti so se odlikovali v svojih ulogah gospa Hermina Valenčič (Marica), gospodična Mara Polak (županja), Jelica Mayr (gostilničarka Meta) in Hani Sajovic (Ko- renka, Konradova mati) takisto tudi gospoda Leo- pold Mikus (Crnot) in Adolf Depoli (Konrad). Tudi gospodje Fr. Dular (Pivek), Viktor Golob (grobar Luka), J. Muset (Matija) in Makso Fock (duhovnik), so bili na svojem mestu. Ta ali oni se je izpodtikal nad tem, da so bili odmorili predolgi. Dotičnik naj pomisli, da je bilo treba vso scenerijo večkrat izpremeniti; da, celo dame so morale po- magati kupise predstavljati. Ako je kdo izmed pre- stavljalcev malce pretiraval masko svojo ali se celo premalo naučil svoje uloge, ter hotel svojemu ne- znanju tuintam z zvijačo odpomoči, naj mu bo pač za enkrat odpuščeno. Bo pa drugič bolje. Dobra volja tudi nekaj velja.

Imenovan je gospod Karel Mahkota, učitelj v Trzinu, učiteljem na državni ljudski šoli v Trstu. Kakor obžalujemo odhod tega skoro nenadomest- ljivega narodnega sobojnika v Trzinu, tako če- stitamo Tržačanom na njega pridobitvi.

Slovenci, držite se vsepoved slovenskih denarnih zavodov! Pokažite vrata vsiljivim agentom nemških bank. Ti zavodi gredo le na dobiček, iz- koriščajte vas hipno ter se vam pri tem kažejo sladke in prijazne. V času potrebe in nevarnosti pa vas puste brez pardona v sili in na cedilu. Do- volj je dobrih, solidnih, kulantnih domačih zavodov, ki imajo pred očmi resno skrb za prospevanje slo- venske trgovine.

Zvišana kazen. Graško višje sodišče je zvišalo kazen ljubljanskim demonstrantom Javorniku od 6 tednov na 6 mesecev. Pirnatu in Kanduncu od 2 tednov na 2 meseca. Ali bo graško deželno so- dišče tudi malo pregledalo celjske in mariborske obsodbe?

150 slovenskim trgovcem je Kranjska hranil- nica v Ljubljani odpovedala kredit.

Slovenska trgovska šola otvori z novembrom tega leta pripravljalni razred in zadržno šolo. Vpisovanje se bo vršilo dne 13. in 14. novembra od 9. ure dopoldne naprej v II. nadstropju hiše na Kongresnem trgu št. 2. Učenci naj se takrat zglašijo osebno v spremstvu svojih staršev ali njih namestnikov pri revnateljstvu ter naj prinese seboj krstni list in zadnje šolsko sprilčevalo. Redni pouk se prične dne 16. novembra.

Občinski odbor občine Mošnje je v seji dne 25. m. m. najodločneje protestiral proti postovanju Nemcev napram mirnim skupščinarjem Ciril-Meto- dove družbe v Ptuj in proti nastopu vojaštva v Ljubljani, izrekel obžalovanje, da sta Adamič in Lunder padla kot žrtve nepotrebne rabe orožja, pozval c. kr. deželno vladu, da pošlje uradni po- pravek nemškimi časopisem, ki obrekujejo s pod- limi in neutemeljenimi lažmi, in sramote Slovence in sploh celo kranjsko deželo ter kot izraz sožalja daroval ponesrečenim 20 K in za spomenik padlim žrtvam 10 K.

Za pogorelec na Bledu je notranje ministrtvo vnovič nakazalo 8000 kron.

Izvrstno reklamo je napravil deželni šolski svet, ki je prepovedal pod najstrožjo kaznijo srednje- šolcem čitanje «Omladine», «Svobodne Misli» in «Svobode».

Gibanje narodni osamosvojitvi zavzema čim- dalje širše meje in človeka veseli, ko vidi, da se celo narodno dozdaj popolnoma indiferentni krogi probujajo. In tako je prav! Saj smo dovolj dolgo krmili tujca z našim denarjem sebi v škodo ter poleg tega zanemarjali domačo obrt. Kolika škoda v na- rodno-gospodarskem oziru se je tu pač storila. Treba je torej železne vstrajnosti in energije, da se vsaj deloma popravi, kar se je prej zagrešilo. Tako smo čitali zadnjič v «Slovenskem Narodu» ljubljanske slovenske zobotehnične zavode. Kakor se nam pa poroča, imamo tudi na deželi dva zo- bodravniška in zobotehniška zavoda in sicer dr. Papeža v Idriji in dr. Ed. Globočnika v Kranju.

V Spodnji Benici prirede v nedeljo, dne 8. no- vembra v gostilni g. M. Janšo v proslavo cesarjeve 60letnice. Spored: Petje, tamburanje, tombola, saljiva posta, ples. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina prosta.

V razpravi proti ljubljanskim demonstrantom je bila v sredo opoldne izrečena sodba. Obsojeni so vsi obtoženci in sicer: Ernst Windischer v smislu § 85 a b kaz. zak. v šest mesecev težke ječe, poostrene mesečno z enim postom in trdim ležiščem; Feliks Potnik v smislu § 85 a b k. z. v štiri mesece težke ječe, poostrene z enim postom in z enim trdim ležiščem mesečno; Fran- čisek Štut po § 85 a b k. z. v pet mesecev težke ječe, poostrene z enim postom in enim trdim ležiščem mesečno; Stefan Kamenšek v šest mesecev težke ječe, poostrene mesečno z enim posto in z enim trdim ležiščem; Andrej Koren po § 85 v tri mesečno težko ječo, poostreno z enim postom in z enim trdim ležiščem mesečno; Jošt Bajželj po § 85 a v dva me- seca težke ječe, poostrene z enim postom in z enim trdim ležiščem mesečno; Frančisek Parkelj po § 85 a b v tri mesece težke ječe, poostrene z enim postom in enim trdim ležiščem mesečno; Jakob Turzam po § 85 a b v tri mesece težke ječe, poostrene z enim postom in enim trdim ležiščem mesečno; Milan Makar po § 85 a b k. z. v tri mesečno težko ječo, poostreno z enim postom in enim trdim ležiščem mesečno; Ignac Mravlje po § 468 in 431 k. z. v šest tednov ječe, poostrene z enim postom in s trdim ležiščem vsakih 14 dni; Stanislav Rekar po § 85, 468 in 431 k. z. v pet me- secev težke ječe, poostrene z enim postom in enim trdim ležiščem vsakih 14 dni; Alojzij Cvelbar zaradi prestopka po § 468 k. z. v tri dni zapora; Anton Hojnik po § 468 in 320 k. z. v 14 dni zapora; Ivan Kimovec po § 468 in 421 v šest dni zapora. Obsodijo se tudi v povrnitev po njih povzročene škode, ostali ude- leženci se zavrnejo na civilno-pravno pot.

V odbor obrtnenadaljevalnih šol na Gorenj- skem je imenoval deželni odbor kot zastopnike: Št. Vid pri Ljubljani; Ivan Bergant, mizarski moj- ster v Dravljici; Radovljica: Jazem Vurnik, posest-

nik in podobar; Bled: Leopold Stuchly, c. in kr. major v p.; Kranj: Ferdinand Hlebs, trgovec in posestnik; Škofja Loka: Jože Hafner, posestnik in lesni trgovec; Trzin: Franc Ahadič, tovarnar v Trzinu.

Poroka. Dne 19. m. m. se je poročil v Logu pri Vipavi g. Francšek Jelovčan, posestnik in tr- govec v Gorenji vasi pri Škofji Loki, z gđc. Veko- slavo Hrovatin iz Dupelj pri Vrblju. Mladima poročencema želimo največjo srečo!

Šmarjetna gora. Pisejo nam: Kakor je bilo spomladi videti, postati bi imela Šmarjetna gora ne le shajališče vseh slovenskih častilcev narave in to v splošnem, ampak specijelno zlasti vseh kranj- skih družb. Toda, kakor v drugih prilikah, kakor v drugih društvih, utihotapila se je tudi tu nestano- vitnost. Redki obiskovalci tega kraja, ki človeka, ki se cel teden trudi, iznova neizmerno oživi, naj- dejo tu vedno le praznoto, tišino, ki človeka nehoče pripelje na misel, da mi tega takorekoč «zastonj» nočemo uživati, kar so drugi plačevali z dragim denarjem. Čevljarjeva žena in kovaška kobila sta vedno bosi — tako pravi že star pregovor — in mi, katerim je mila sreča izbrala tako divno- očarujoče domovje, se izogibljemo tega prijetnega, zdravega zraka, samo da polnimo svoja pljuča s teskim gostilniškim in morečim kavarniškim vzdubom. Zlasti sedaj v jeseni nudi sprehod po gozdu zdravju, kakor tudi duhu neizmerno okrepčilo, oko pa se napase nad čarobno divnostjo. Razne barvne izpre- mene na listju, ki nam oznanja pričetek počitka narave, so ravno tako divne, kakor šustenje listja, ki spremlja izprehajalca s čarobno melodijo, ki se nikakor ne more uglasbiti. Čl človeški organizem se polagoma obrabi in tudi njegov duh oslabi, ako se mu zopet in zopet ne dovaja hrane. «Mens sana in corpore sano» — zdrav duh biva le v zdravem telesu — pravil je že stari neomehkuženi Rimljan in ravno tega zdravega duha rabimo sedaj mnogo bolj, nego kdaj poprej. Mnogo jih je med nami, ki so vsled vtisa zadnjih tragičnih dogodkov storili idealen sklep, kako malo pa jih je med njimi, ki bi ta sklep izvrševali tudi v polnem obsegu — in zakaj? Imajo preslabo voljo, oni so tako na duhu, kakor na telesu prešibki, omehkuženi, ako se gre za to, da bi tudi izvršili svoj sklep. Olepševalno društvo je — spoznavši voliko vrednost Šmarjetne gore — uvedlo, da je sedaj dostop vsakomur brez- plačen in le obžalovati je, da splošno obisk ni tak, ki bi nudil mali družinici, da bi se mogla preživiti, poleg tega, da je prevzelo dve tretjine najemščine «Društvo za privabitev tujcev in olepsavo mesta Kranja z okolico» nase.

Iz Železnikov. «Slovensko bralno društvo» v Železnikih priredi v nedeljo, dne 15. listopada 1908 v prostorih g. Thalerja v Železnikih predstavo «Mlinar in njegova hči». Založila v petih dejanjih. Začetek ob 5. uri popoldne. Vstopnina: Sedeži s številkami 1 K 20 vin., ostali sedeži 80 vin., sto- jišče 40 vin. Čisti dohodek je v prid bralnemu društvu in društvu «Sokol» v Železnikih. K mno- gobrojni udeležbi vabi najljubše odbor.

Kranjske hranilnice v Ljubljani. Mesečni izkaz za oktober pravi, da je 4233 strank vzdignilo 5.546.089-86 K, vložilo pa 936 strank 499 104-31 K. Ali ne da to misliti?

Grob narodnih mučnikov Adamiča in Lundera v Ljubljani je obiskalo na Vseh svetnikov dan nad 30.000 Slovencev in Slovenk. Grob je bil pokrit s cvetjem in venci. Častno stražo so opravljali Sokoli.

Afera Inglič-Kordan. Vedno lepše gredo de- nunciacije tukajšnjega postajenačelnika v klasje. Ravnateljstvo državnih železnic v Trstu je minulo nedeljo brzojavno prestavilo tožnikovega očeta g. Kordana v Trst. Fej!

Pozor! Iz Fužin (Bele peči) pri Kranjski gori je pobral svoja kopita strasten nemškutar Eisen- hut, ki je ondi kot učitelj mnogo pripomogel skozi več let k ponemčenju ta skrajne občine ob koroski meji. Pobral jo je v Trbiž. Pozivljamo okrajni šolski svet v Radovljici in slovenske člane dežel- nega šolskega sveta v Ljubljani, da stoje na straži pri imenovanju novega nadučitelja. Torej dvakrat pozor!

* * *

† **Dr. Ivan Dečko.** V Gradcu je umrl 4. no- vembra velezaslužni politični bojevnik stajerskih Slovencev, bivši deželni poslanec dr. Ivan Dečko v starosti 48 let. N. v m. p.!

Zakonski načrt za starostno in invaliditeto zavarovanje je razposlala vlada pismenim potom vsem državnim poslancem. V kratkem izpregovo- rimo o njem.

Prošnjo. Z neko neodločnostjo stopamo s tem naslovom pred širšo javnost — obilica prošnikov, ki jih čitamo dannadan v naših novinah nam skoro brani k temu koraku, a sila nas sili. Pred tedni smo si ustanovili v Hrastniku odsek Zagor- skega Sokola. Odsek šteje do 40 članov med temi več kot polovica vnetih telovadcev-rudarjev. Kot povsod, se je boriti tudi nam z gromovitnimi za- prekami, zlasti bridko občutimo pomanjkanje telo- vadnega orodja. Vedno in vedno le vaje na drugu — drugega nimamo — te otrudijo tudi najvstraj- nejšega telovadca ter mu jemljejo veselje. Pred- vsem bi si zato radi priskrbeli bradljo, ki pa stane blizu 300 K, vsota, ki jo mi člani, po veliki ve- čini narodnozavedni rudarji, skoro ne moremo med seboj zbrati. Obrnili smo se privatno do mnogih naših veljakov — odzval se je edino g. Peter Majdič

„Brez nadpisa“

Štev. ??

V Kranju, dne 4. listopada 1908

Leto ??

**Da bil bi vsak
Kot je**

Zdravko Novak

**Nevstrašen mož
In mož junak.**

Na zdar!

Danes Te slednjič pozdravljamo Kranjci,
Ki smo Te ljubili ves čas vsikdár,
Danes poslavljamo Tebi se znanci,
Kličemo srčno, prijazni na zdar!

Bil si marljiv in pa vesten delavec,
Tega odreči Ti nihče ne sme,
Vendar, če službe nesprosne Ti pravec,
Kaže drugam Ti, *le lahko srce!*

Zopet se vrnil nam boš na Gorenjsko,
Če se Ti *lahke noge* posrečé,
Prišel nazaj boš, zapustil Dolenjsko,
Vedno boš našel tu zvesto srcé!

Niso Ti bili paš časi veseli,
Ko si se trudil tu v Kranju pri nas,
Vendar zaveš, da so oživali — Tvoji sadovi,
Naj bo zahvala Ti sleherni čas. —

Trudil si se Ti pošteno med nami,
Ne radi sebe, za narod ubog,
Delal z rojaki si ramo ob rami,
Rešil da narod bi njega nadlog.

Vedno pokazal si čelo odkrito.
Vedno pogumno si gledal v oko,
Vedno za narod si delal v zaščito —
Hvala pozabljena nikdar ne bo.

Ne da hoteli Te tukaj častiti,
Ker je hvalisanje tuj nam princip,
Če smo pa bratje med saboj odkriti,
Rečemo: dela za narod si tip.

Težko se ločimo, bodi uverjen,
Prav res neradi Te puščamo proč,
Službeni čas je pa vsakomur vmerjen,
Torej vsprejemi sloves od nas vroč.

Vročé srce nas Ti Kranjcev hvaležnih
Naj bo ljubavi, prijateljstva znak,
Tudi čitalničark mišljenj prenežnih
Naj Ti pospeši za narod korak. —

Radi smo Te, to verjemi, imeli,
Ti naš zaslužen, zvest čitalničár,
Ko se pa Tvoja osebnost preseli,
Kličemo bratje, prisrčni na zdar!

Na zdar Ti kličemo duže poštene,
Na zdar veljaj Ti, da prideš nazaj,
Na zdar v tem smislu smo misli vsi ene,
Na zdar iz srca zdaj Tebi veljaj!

5. ura!

U poprej tako razupitem in nevarnem Črnem grabnu, kjer so kraljevali rokovnjači in rokomavhi, je vladal pred nekako 33 leti božji mir, katerega ni kalilo prav nič.

Oglarji žive v svojih bornih kočah in rezek vonj kopsiše prepaja sveži zrak. Novic v ta kraj ne pride, razen kadar popelje oglar svojo robo v bližnji trg. Te krožijo potem do druge take prilike. Zato pa je nekega lepega dne popoldne kakor treščilo med omejenjene prebivalce Črnega grabna, da je našel oglar Matija ob 5. uri par tednov staro dete. A tudi to se je poglelo po par dneh in šele v nedeljo, ko so nesli najdenčka h krstu, se je razmotrivalo, kako se bode fantiček krstil. Cela debata pa je bila nepotrebna, kajti obveljala je župnikova: „Sv. Valentin je danes in Tine bo, pa je.“

Tine je rasel pri Matijevih bogu v čast in ljudem v veselje in bolj, ko se je razvijal, bolj se je poznalo, da mora biti boljših staršev otrok in ker je bil jako

nadarjen, odločil je župnik, da gre v bližnji trg v šolo, da bo, če bo priden — gospod. In pri tem je ostalo.

Tine je hodil v šolo. Napredoval je jako dobro, posebno računstvo mu je šlo izpod rok. Kljub temu pa je bil strah cele šole, kajti ni ga bilo dneva, da bi jih ne bil nekaj premikastil. Hitro so potekla štiri leta in treba je bilo misliti dalje. Rodbina, katera ga je prevzela, je Tineta, ki se ji je zelo priljubil, vzela za svojega in ga poslala v mesto v gimnazijo. Tudi tukaj je dobro napredoval, posebno v računstvu, a bil je pozoren tudi na vse drugo, kar se je vršilo krog njega. Lepi nauki, vcepljeni od priprostih oglarjev in rediteljev, so izgubljali in otemnjevali vedno bolj in novi nauki, napredni in svobodni, so ga vedno bolj in bolj prepajali. Če je pa prihajal k svojcem ter se podal v Črni graben, so se križali ljudje in mu rekli: „Ta ferderban študent! Ga bo že tudi kazni doletela.“ Srečno jo je prijadral do 5. gimnazije, kjer se je odločila njegova usoda; ni mu bilo dano, da bi postal gospod.

Zapustil je gimnazijo in vstopil pri davkariji. Doma pa so rekli, da se je tako vedelo, da ne bo nič iz njega in to se je tudi pokazalo, saj ne bo družega iz njega kakor navaden iblajtar.

Svoje zmožnosti je tudi tu pokazal tako, da so mu že po 4 letih dali 25 goldinarjev mesečne plače in tako je lezel po polževi lestvici davčnega avanzmaja naprej. Njegov dobri humor pa mu je pri tem veliko pomagal. Kot čeden fant in dober družabnik je postal v družbi nežnega spola pravi „Don Juan“ in neštete so bile njegove ljubavne dogodbice. Kakor brezskrbni metuljček je frfotal od cvetke do cvetke.

Toda tudi tukaj prehitela ga je usoda. Posmodila so se krila in ni mogel naprej — obtičal je. — Kako pa je to prišlo.

*

Z mnogimi tovarši se je napotil na goro St. in opazoval prekrasno narav, pestre vasice, ki so ležale med rodovitnim poljem. Kar mu ostane oko na mali vasici R. Tu pa še nisem bil, si misli, saj ni daleč od doma, to si moram pač tudi ogledati.

In res. Po par dneh poda se sam v R. Med bogatimi žitnimi polji je vodila pot. Bilo je krasno po-

poldne in solnce je svoje žgoče žarke z manjšo silo upiralo na zemljo, lahen vetrič pa je ohlajeval čisti zrak. Pot po polju je prenehala in vstopil je v mal gozdček, ki meji na vasico R. Kar nakrat zagleda na robu gozda svetlo obleko in svoji stari navadi zvest, malo pa radoveden, je stal nakrat pred ljubko deklico, katera se je tujca prestrašila in zardela. Tinetu je postalo nekam mehko krog srca, neznan čut se mu vselil vanj . . .

Ura bila je v zvoniku pet.

Ni naš namen slikati celo ljubavno zgodovino, saj se ponavlja vsaki dan. Kakor je Tine pohajal vsaki dan k svoji deklici in kadar se je prikazal, rekli so vaščani: 5 je ura, ura že gre.

Ni se Tine več norčeval, postal je resnejši, a postal je tudi ženin in mož. Srečen zakon ga je spojil in čakali so veselega dogodka v hiši.

Ura je bila zjutraj pet v velikem zvoniku, kar mu sporoči mati P., da je srečen oče. Kaj pa je?! — Punica.

„O prokleto potem sem se pa zmotil v računu!“

To bo veselje pri Johanu in Rudelnu. Škoda, da se nam je Konrad izneveril.

Zaljubljeni Zdravko.

Čez Rup'co je hodil,
Čez Rup'co je pel,
Tak' dolgo je hodil,
Da se je tam vjel.

Prešmentano polje,
Prelepe goré
Nad Vami, pod Vami
Je moje srcé.

Ni dolgo tegá
Kar hodila sta dva —
Sedaj pa za rok'co
Že sinčka! pelja.

Preljubi moj Tine,
Prav vse res mini,
Le Tvoja ljubezen
Še zmiraj gori.

Gori, naj gori
Pa naprej naj cvete
Saj Rup'nčanke naše,
So vedno brščé. —

Jo pelješ v Metliko
Na žalost veliko,
Pa Kraj'na belá
Ni brez veseljá.

Gorice prijazne
Te vabijo tam,
Kozarčkeke priazne
Napolni ti hram.

In pesmice mične
Boš tamkaj zaznal,
Devojke prav lične
Prijazno spoznal.

Pa rečem in pravim:
Na Rupí je dom, —
Če ne naj te vdari
Koj strela in grom.

Na Rup'co boš hodil,
Čez Rup'co boš pel,
Da tam si se vženil,
Le bodi vesel.

Kadár čez Gorjance
Spet prideš nazaj,
V prijateljstvu Kranjce
Spet svoje spoznaj.

Le bodi zaljubljen
In ljubi zvesto,
Da vedno več sinov!
Slovenije bo!

Le romaj, le romaj
Čez Súhorje tja,
Saj naša prijaznost
Za Taboj bo šla. .

In ko se povrneš
Na skalnati Kranj,
Prijateljjev najdeš
Pač več — in ne manj.

Še nekaj zapel bi,
Pa skoraj ne smem —
Saj treba ni vedeti
Drugim ljudem — —

Tine in Jurij

ali pogovor glede stanovitnosti časovnega vprašanja v naših zmešanih časih.

Tine: „Kaj praviš, Jur? Koliko je pa sedaj le bila ura na Rupenški cerkvi?“

Juri: „Lej ga, lej ga, zakaj pa Ti to vprašaš, saj vendar veš, da se mi ravnamo po Tebi, kar se tiče ure!“ —

Tine: „Kako to, saj vendar nisem Rupenški župan in niti ne stanujem na Frančiškovem.“

Juri: „Lej ga, kako se delaš nevednega! Kadar prideš Ti na Rupo, je natanko pet ura popoldne, mežnar pa po tem narihta uro.“

Čudna so pota božje previdnosti.

Valvazor piše, da je v Kranju — ki stoji na strmi skali — več vina nego vode. Vode se Zdravko ni mogel braniti, ker je v Kranju nimamo, saj pitne ne. Vina se pa braniti ni hotel, ker mu je dišalo in ker je bil še sam svoj fant. Nič mu ne očitamo, ker vino razveseli človeško srce. Sedaj pa, glej, čudo, čudo gólemo! Kakor hitro se je oženil na Rupi, so pa modri možje Jeruzalemtci njemu nalašč postavili na Rup pri Frančiškovem Vodni stolp, pa „glih“ na Rup. Kaj sklepamo iz tega in iz premestitve v Belokrajino. Mi nič — žena, ti pa že veš, kako in kaj. Sicer pa brez zamere in na dobro zdravje in mogoče veselo svidenje za Gorjanci.

Kranjci l. r.

Marskteri romar gre v Rim, v Kompostelje —
Al' Tebe pot sedaj v Metliko pelje.

Viharjem jeznim mrzle domačije
Naj Bele Kraj'ne solnce zdaj zasije.

Mokrocvetiče rož'ce poezije,

Omara naša v sebi krije;

Ti bil si kustos, knjižničar

Zatorej vprašam:

Kdo je mar?

Kdo mar je, komu mari —

Kdor delo resno nam ustvari,

Ta mar nam je in tega trud,

Ki zraste z naše zemlje grud.

Zatorej, bratje, enoglasno

Zakličemo zdaj vsi in jasno:

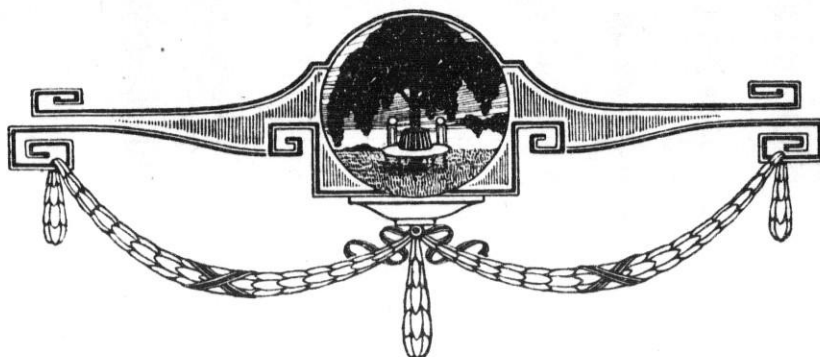
Bog živi, Zdravko, Tvojo pot,

Pozdravljen Tvoj Nazaj — prihod.

Listnica uredništva.

Vsi vemo, kako se gg. naročniki za naš list, ki je brez nadpisa, zanimajo, vendar nam naj vsaj gospodje dopisniki ne štejejo v zlo, če ne moremo priobčiti vseh vposlanih, političnih stvari se tikajočih dopisov, ker mi vendar ne pišemo za državnega pravdnika, nego za svoje čitatelje. Mogoče pride še vse na vrsto, toda zavezati se ne moremo. Brez zaveze pa ni veljave. Toda članki, za kakršne jih mi smatramo, kakor n. pr. suhe gobe in lačna krava, prazen potok in električna razsvetljava, zima brez snega, mokre noge in strgani črevlji, prah in veter i. t. d. i. t. d., ki so vsi eminentno političnega značaja, pridejo pa vsi na vrsto, ker smo mi tega mnjenja, da svojih dopisnikov ne smemo puščati na suhem, oziroma jim kratiti časnikarsko, po zakonu jim zajamčeno prostost. Vse, kar je prav! Oprostite, brez zamere! — Sicer pa znaša naročnina na naš veleznimivi časopis toliko, kolikor kdo da v prid družbe sv. Cirila in Metoda. Prosimo in zahvalimo obenem

iz Celja ter neimenovan iz Hrastnika, drugi nas menda najdejo le, če potrebujejo naše pomoči. In to nas je napotilo do te prošnje: Slovenci, ki vam je kaj za narodno stvar, ki vam je, da pridobimo ljudstvo za naše cilje, Vas kličemo v pomoč, Vi nam pomagajte, Vi podpirajte! Kaj rabimo? Denarja! — umevno! Zneski in imena p. t. podpornikov se objavijo — naslovijo naj se darila na: Odsek »Zagorskega Sokola« v Hrastniku ali na blagajnika brata Ant. Gnusa, nadučitelja na Dolu pri Hrastniku. Na zdar! Odbor.

Izpred deželne sodišča.

— Strasten tatinski lovec. Pavel Kussian, samski delavec v Beli peči, je strasten tatinski lovec na divjačino. Bil je zaradi te strasti stokrat občno kaznovan, a vse to ga ni spametilo. Dne 13. avgusta t. l. okoli 5. zjutraj ga je zasačil v belopeškem občinskem lovišču najemnik tega lova Jožef Plessin na takozvani Kavalarijevi senozi v družbi nekoga 16 let starega dečka. Drugi dan po tem dogodku popoldne je zalotil Plessin na drugem koncu lovišča Kussiana samega s puško v roki ter slišal, da je oddal 2 strela. Prišel mu je v obližje 15 korakov in ga hotel aretirati. A ta se je takoj obrnil z napetim petelinom proti Plessinu in mu zagrozil, da ga takoj ustrelji, ako se ne odstrani. Ta se ga je zbal in pustil. Kussian vse trdovratno taji. Obsojen je bil na 13 mesecev težke ječe.

— Mlada tatica. Ivana Završnik, 19 let stara služkinja, je služila pri Franciški Čebulj na Jesenicah. Okoli Božiča je prosila za dopust, a se ni več vrnila. Kmalu je gospodinja opazila, da ji je zmanjkalo več obleke, soslужkinji Mariji Čebulj pa letenska obleka. Pa tudi svoji materi ni prizanesla tatica, kajti ko je letos meseca aprila pri njej stanovala, izmaknila ji je 50 K, nato se pa odpeljala v Trst, kjer je služila pri Mariji Butković. Tudi tej je izmaknila eno srajco. Ivana Završnik je pa tudi več strank ogoljufala. Ker je bila obdolžena zaradi enakih deliktov že predkaznovana, obsojena je bila na 6 mesecev težke ječe.

— Po krivem pričal. Alojzij Pečnik iz Stože in France Pečnik iz Mengša sta imela združeno vinsko trgovino v Pezdirčevem skladišču v Mengšu. Ko pa sta se razdružila, je vložil Alojzij Pečnik pri tukajšnjem deželnem sodišču proti Francetu Pečniku računsko pravdo, v kateri je zahteval se zase 1864 K 46 vin. izplačila. Alojzij Pečnik je tudi tokom pravde trdil, da je pripeval družbi dva soda vina, vredna 167 K 28 vin. Toženi je temu ugovarjal, da ta postavka ne spada v družbeni račun, češ, da mu je to vino poslal že pred sklepom družbe. Hlapec Matija Špenko, kateri je bil v tej zadevi priče kot priča zaslišan, je lažnivo pričal, da je to vino odložil v Pezdirčevem skladišču, torej tam, kjer sta imela družabnika zalogo vina, da ga pa ni peljal na dom Franceta Pečnika, kar pa ni bila resnica. Sodišče ga je zato obsodilo na 4 mesece težke ječe.

— Zavržen snubač. Že večkrat predkaznovani Anton Lovša, tovarniški delavec v Mojstrani, zalezuje tamošnjo vdovo Ano Zaplotnik in jo hoče vzeti v zakon. A ona ga ne mara. V noči 17. avgusta je prišel vinjen pred njeno stanovanje v Bistrici in zahteval, da mu odpre, ali pa da pride ven. To zahtevo je ona odklonila, kar je Lovšo tako raztogotilo, da je pograbil smetišnico in jel z njo razbijati po oknih, da je steklo letelo v sobo. Lovša se zagovarja s popolno pijanostjo, kar zaslišana priča zanikuje. Sedel bo zato 13 mesecev v težki ječi.

Umetnost in književnost

□□□□

Poročilo odbora »Dijaške kuhinje« v Kranju za šolsko leto 1907/1908. Kot doslej je podpiral odbor tudi koncem 14. poslovne dobe, to je šolskega leta 1907/08, samo ubožne in pridne dijakke. Če je bil grajan podpiranec v dveh predmetih, je izgubil podporo do tedaj, da se je poboljšal. Od 72 začetkom šolskega leta 1907/08 sprejetih podpirancev, jih je ostalo do konca 52; dva sta bila odličnjaka, 49 je dobilo izpričevalo I., eden II. razreda. Po svojem domovju je bilo podpiranih 48 s Kranjskega (22 iz škofjeloškega, 10 iz radovljiskega, 8 iz kamniškega, 6 iz kranjskega in 2 iz ljubljanskega sodnega okraja), po 2 s Primorskega in Stajerskega. Da je pa mogel pokriti odbor vsaj deloma visoke izdatke (za 12.344 kosil po 24 h, in 12.025 večerij po 14 h je bilo plačati 4646 06 K), je delil brezplačno hrano le najubožnejšim, namreč 10, 7 je vplačevalo po 1 K, 27 po 2 K, 7 po 3 K in 1 po 4 K. Hrano je pripravljala gospa Jakofčič do določenem, v jedilni sobi (št. 47) razobesnem jedilniku. O kakovosti jedil so se prepričevali od časa do časa odborniki. A. Izkaz o dohodkih in stroških: a) Dohodki so znašali 4922 72 K, b) stroški so znašali 4803 97 K. Torej je znašal prebitok 118 75 K. B. Premoženjski izkaz dne 31. avgusta 1908: a) glavnice 37.103 77 K, b) razpoložnine 3744 25 K. Torej znaša premoženjsko stanje dne 31. avgusta 1908: 40.448 02 K. C. Izkaz za 14 letno poslovno dobo, to je od 1. septembra 1894 do 31. avgusta 1908. a) Skupni prejemki 109 938 K 47 h, skupni izdatki 69.090 37 K. Premoženjsko

stanje 40.848 10 K. Odbor se zahvaljuje tudi onim rodbinam kranjskega mesta, ki so mu pomagale s tem, da so dajale dijakom hrano ali jih denarno podpirale. Prosi jih še nadaljne pomoči. Umrli so v preteklem letu tile dobrotniki in podporniki »Dijaške kuhinje«: veleposestnik Peter Mayr v Kranju, veletržec Ivan Majdič v Kranju, veleposestnik Luka Šmid na Gasteju, okr. zdravnik dr. Anton Arko v Škofji Loki, inženir Viljem Polak v Trzinu, Fran Roblek, posestnik v Kranju in L. Matajč, posestnik v Strazišču. Peter Mayr je bil marljiv odbornik društva, dr. Anton Arko je vnelo podpiral društvo od njegovega postanka sem, Ivan Majdič in Viljem Polak pa sta se »Dijaške kuhinje« spomnila v oporoki z velikodušnimi darili. Bodi jim blag spomin! Sklepajoč svoje poročilo se zahvaljuje odbor v svojem in podpisane mladine imenu vsem p. n. dobrotnikom, posebno sl. mestnemu zastopu kranjskega mesta, sl. Kranjski branilnici v Ljubljani, sl. posojilnici v Radovljici, sl. kreditnemu društvu v Kranju, sl. okr. branilnici in posojilnici v Škofji Loki in sl. občinskimi zastopom: Boh. Bistrica, Sv. Jošt, Kamnik, Mošnje, Smlednik, Šentur, Škofja Loka in Železniki, dalje slavnemu kranjskemu meščanstvu, posebno p. n. trgovcem za novoletno darilo, prečistiti duhovščini, raznim uradom in društvom, posebno še sodnim funkcionarjem in odvetočnikom, ki so poskrbeli znatnih svot za »Dijaško kuhinjo«. Do vseh se obrača podpisani odbor z iskreno prošnjo, naj ohranijo blagohotno naklonjenost »Dijaški kuhinji« še nadalje in podpirajo odborovo delovanje.

Poslano.*)

Dopisniku »Domoljuba« v odgovor.

V št. 44 »Domoljuba« je napadel neznani dopisnik »Novic iz Križa« v pri Trzinu med drugimi tudi pošto, in ker ne maram, da bi se mi za prijazno t. vračale laži, sem primoran, da odgovorim.

Stavki, ki se tičejo moje osebe, so: »Pa kako je sedaj vse počasno! Pošto smo na primer prej, ko so konji vozili, prjemali hitreje kot pa sedaj. »Domoljub« na primer smo prej dobili vedno že v petek, sedaj ga pa dobimo največkrat ele v nedeljo. Z drugimi stvarmi pa je ravno taka, vrhutega pa še tak pismošo! Namreč deklica, ki se pohaja v vsakdanjo šolo. Pa ko bi se prinesla naravnost naslovljencu, bi še bilo, ko pa ti popuša po hišah tako, da se ljudje že resno pritožujejo. Ali bi se ta stvar ne dala urediti tako, da bi imeli rednega pismošo?«

Skušal bom ovreči vse očitke in dokazati njih neutemeljenost.

Kar se tiče dostavljanja pisemske pošte — zlasti »Domoljuba« — ve dopisnik jako dobro, da se dostavlja redno, kakor se je dostavljala prej, in se nikakor ne more naprtiti vse krivde edino-le meni. Saj vendar ne sedim v upravnistvu »Domoljuba«, da bi mogel nadzorovati odposiljanje lista, in če pride list recimo šele z večernim vlakom v soboto, vendar ne bo nihče zahteval, da bi ga dostavljal kar ponoči, zlasti še, ker dostavljanje oskrbuje iz same uslužnosti. Tega seveda mladi dopisnik (ali dopisnica) ne ve, a vsaj poizvedeti bi mogel prej in prepičan sem, da bi laži odpadle iz njegovega otročjega napada. Za dostavljanje pošte ni določen od erarja nikak pavel, in če zahtevam po 2 in 4 vinarje od vsakega dostavljenega pisma, to še nikakor ne upravičuje nikogar, da bi me tako nizko napadal po listih. Vem namreč, da dopisnik jako dobro ve, kako se plačuje ta dostavljajna pristojbina. Saj so ljudje in društva, ki mi že leta dolgujejo manjše ali večje zneske za dostavljanje pošte na dom. No, meni še ni prišlo na um, da bi te ljudi in ta društva terjal, prismojenemu dopisniku pa, kateremu se mladost vidi iz dopisa, se je najbrže zahotelo male pisateljske slave in skrpel je ponosen napad na mojo osebo, za katero pa mu bodo sosede malo hvaležni. Če hoče imeti dopisnik rednega pismošo, naj se obrne na županstvo, ali pa naj ga plačuje sam, sicer bo moral hoditi po pošto sam, kakor bodo radi njega hodili od sedaj naprej po pošto vsi sosede. Seveda se razume samoočebni, da nisem vajen sprejemati za prijaznost in uslugo nehvaležnosti; najmanj pa se mi zdi pozirati take neutemeljene laži. Tako bo ustrezno vsem: stranke po pošto v urad, meni pa se ne bo treba briga i za dostavljanje.

Retnje pri Križu, 3. listopada 1908.

Jakob Zupan
posestnik.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor veleza zakon.

Loterijska srečka dne 31. oktobra t. l.

Gradec 73 76 24 44 1

Stanovanje

dve sobi in kuhinja 2-2

se takoj odda.

Natančneje pove Jos. Likozar, Kranj.

Franco Omerca v Kranju prodaja domače bukovo ogije, vliste kotle Maria Zell, petrolej standard White, portland cement.

Istrsko vino

lastnega pridelka, pristno naravno, prve vrste
moškati :: belo vino :: teran
rožno vino

dobiva se po prav ugodnih cenah na veleposesstvu vinogradov

Vzorci zastoj | Rocco Ferlan v Rovinju (Istra) | in pristo poštnine!

Svoji k svojim!

Prodaj več tisoč komadov

strešne opeke

iz samega portland cementa zase izdelanega. Sprejemam naročila za vse vrste betonskih izdelkov n. pr. stopnice, bangarje, korita za živino in za vodnjake, okvirje za nagrobne krste i. t. d. Izdelujem tudi žične ograje s cementnimi stojali ali verigami. 385 1

Ivan Waland, posestnik
Hlebce pri Lescah, Gorenjsko.

Kuharica

želi vstopiti v službo na gostilno ali k gospodi.
Več pove upravnistvo »Gorenjca«. 278

Ustreljeni divji zajci

se dobijo vsak dan pri 355 6

JOSIP FUSO

stavbeniku v Kranju.

Slab želodec ničesar ne prenese

in navadna posledica tega je, hreznost, želodčna bol, slabosti, nerednosti prebavljanja, glavoboli i. t. d.
Gotova odpomoč proti temu so

Kaiserjeve karamelo

zdravniško preiskufeno!

Oživljajoče, prebavo pospešujoče in želodec okrapujoče sredstvo. 376 12-3

... Zavej po 20 in 40 vin. pri: ...

Mr. H. Robleku, lekarna v Trzinu.

Razglas.

Ker občinski odbor ni potrdil dne 21. oktobra t. l. prodane ponudbe o zakupu mestnih tehtnic, šotorin in trzin, naznanja županstvo, da se bodo te potom

javne dražbe

dne 10. novembra t. l.
ob 10. uri dopoldne

== v občinski pisarni ==

vnovič za dobo treh let

to je za leta 1909, 1910 in 1911

== v zakup oddale. ==

Vsak udeleženec ima vložiti pred pricetkom dražbe 10% vadij, bodisi v gotovini, hranilničnih knjižnicah ali vrednostnih papirjih v roke dražbeni komisiji. 381 2-3

Sprejmejo se tudi pismene ponudbe, ako ponudnik izreče, da hoče izpolniti pogoje dražbe.

Pogoji so razpoloženi na vpogled v občinski pisarni.

Županstvo v Kranju

dne 31. oktobra 1908.

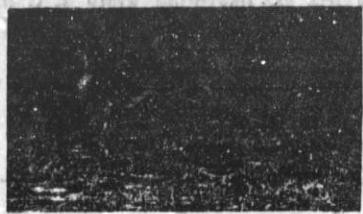
Tropinovec

lastnega pridelka, najamčeno pristni iz samih čistih jagodovih višinskih tropin brez poceljev

50 odstotni

382 10-2

Slovenci!

V Newyork
Canado
Juž. Ameriko

Odhod iz Ljubljane vsak torek.
Pozor!! 327 52-14

Samo 6 dni
vozijo francoski brzoparniki La Provence, La Savoie, La Lorraine in La Touraine iz Havre v Newyork. — Najkrajša črta. —
Veljavne vozne listke in brezplačna pojasnila daje konc. potovalna pisarna

Ed. Šmarda, Ljubljana
Dunajska c. 18, nasproti znane gostilne „pri Figovcu“.

Vinske sode

iz hrastovega lesa

močne in v dobrem stanju
od 300 do 400 litrov, od 400 do 600 litrov
nadalje sode z vratcami 223 16-14
od 700 do 1200 litrov, od 1200 do 6000 litrov
oddaja po jako zmerni ceni trdka

M. Rosner & Co.
LJUBLJANA
poleg Koslerjeve pivovarne

Kdor
hoče sebe ali svoje otroke oprostiti

kašlja

hripavost, katar, zastizenja ustnega katara, krčevitega in oslovskega kašlja, naj kupi zdravniško preizkušene in priporočene

Kaiserjeve prsne karamele

s 3 smrekami. 375 24-3
5500 notarsko overenih izpričeval.
Zavoj po 20 in 40 vin. — Doza za 80 vin.
Dobiva se pri: **Mr. H. Rekarju**, lekarna v Trzinu.

Stara gostilna

dobro idoča, tik glavne ceste v trgu na Gorenjskem se takoj odda v najem zaradi gospodarjeve bolezni. Posestvo leži na lepem in prijaznem kraju, zelo pripravna prilika za oženjenega obrtnika in voznika, zraven hiše se nahaja veliko gospodarsko poslopje s staro kovačnico in s hlevom. 359 6-5
Naslov pove upravnistvo „Gorenjca“.

Napredaj je

travnik

v Strmolju pri Cerkljah
na katerem je dobro vpeljana

opekarna.

Več pove Jakob Šter, na Visokem, pošta Šenčur pri Kranju. 380 2-2

Kupujte in zahtevajte le najboljše čistilo (krema) za čevlje
in usnje v prid

družbi sv. Cirila in Metoda
katero se dobi vedno le v trgovini **J. Kušlan v Kranju.**

Iz proste roke se prodaja
v Kranju
PRISTAVA
s hlevi, podi, skladišči, stanovanji i. t. d.

Več se izve pri lastniku Mavrilu Mayerju, pivovarnarju v Kranju. 372 3-3

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič :: Ljubljana, Mestni trg 5.

Moška konfekcija: Čez 2500 oblek od . . . K 8.— naprej • 1500 povrnikov in zimskih sukenj . . . 12.— • 2000 plaščkov . . . 7.— • 300 kožuhov s sacco s krznastim ovratnikom . . . 16.— • 2000 suknjenih hlač . . . 3-90 Deška konfekcija: Čez 1800 oblek . . . K 3-90 naprej • 500 plaščkov s kapuco . . . 3-90 • 250 povrnikov in zimskih sukenj . . . 8.—	Damska konfekcija: Jesen. in zimske obleke od K 10.— nap. Jesenske in zimske jopice . . . 4.— Jesenska in zimska krila . . . 3-90 Jesenski in zimski ranglani . . . 6.— Jesens. in zimski paletoti . . . 8.— Dežni plaščki s kapuco . . . 7.— Suknene in delainove bluze . . . 3-90 Dekliška konfekcija: Velika izbira oblek, paletot, dežnih plaščkov in zimskih sukenj.
---	---

V zalogi čez 1000 velour-klobukov po K 5-80 in čez 5000 klobukovin kap od K 1.— napre

Martinova cesta 20 R. Lang Martinova cesta 20
Postajališče električne cestne železnice pri šentpeterški cerkvi
LJUBLJANA :: Zlagatelj društva c. kr. avstr. drž. uradnikov.

Bogata zaloga pohištva vsake vrste v vsah cenah. Ogledala, slike v vsah velikostih.

Popolna oprava za vile. Špejaliteta: Gostilniški stoli.

Pohištvo iz železa, otroške postelje in vozloki po vsaki ceni.

Modrool iz žilnatega omrežja, afričanske trave ali žimo, prve vrste vedno v zalogi.

Za spalno sobo od 180 gld. naprej. Divan z okraski.

Oprave za jedilne sobe, salone, pred-sobe, cele garniture.

Špejaliteta v nevestnih balah. Veliki prostori, prtilčno in v l. nadstropju.

Čudovito poceni za hotele, vile in za letovišča 52 gld.

Za sobo; postelja, nočna omarica, o-mivalna miza, obelajnik, miza, stensko ogledalo.

814 52-17

Največja trgovina na Gorenjskem.

Rudolf Rus

urar v Kranju
poleg lekarne.

Ustanovljeno leta 1885.

Velika zaloga vsakovrstnih ur, zlatine in srebrnine ter optičnih predmetov. Popravila tečno in ceno. Najnižje cene. Priznane izberne blage.

SINGER

šivalne stroje

naj se kupuje le v naših prodajalnah, ki se jih spozna po teh napisnih tablah.

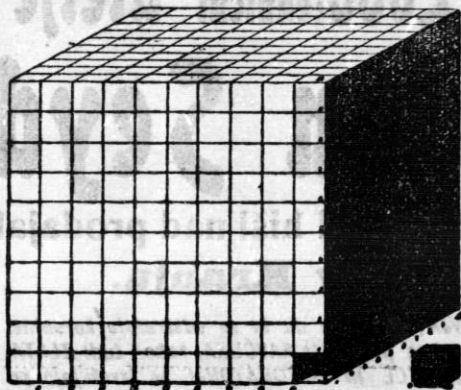

Naj se ne pusti premotiti po priporočilih, ki imajo namen, z navedbo imena SINGER prodajati že rabljene stroje ali stroje drugih vrst; kajti naši stroji se ne oddajo prekupcem, temveč se jih prodaja naravnost od nas cenjenemu občinstvu.

SINGER Co.

Akc. družba za šivalne stroje
Kranj št. 53. 35

Nova kubična knjiga!

Za vsakovrstni okrogli les, rezan ali tesan, v stari in novi meri, razvidno je iz sledečega kazala, da je to dosedaj najboljša kubična knjiga.

Kazalo:

1. Okrogli les, premer v colah, dolžina v čevljih; 2. Okrogli les, premer v centimetrih ali v colah, dolžina v metrih, vsebina v kubičnih čevljih; 3. Okrogli les, premer in obseg v centimetrih, dolžina v metrih, vsebina v kubičnih metrih; 4. Rezan in obtesan les za deske in trame vse dolgoti, debelosti in širokosti; 5. Preračunjenje col v centimetre; 6. Preračunjenje centimetrov v cole; 7. Preračunjenje čevljev v metre; 8. Preračunjenje metrov v čevlje; 9. Preračunjenje kubičnih čevljev v kubične metre; 10. Preračunjenje kubičnih centimetrov v kubik čevlje; 11. Preračunjenje kubičnih metrov v kubične čevlje; 12. Tabela, po kateri se izračuna teža lesa; 13. Načrt, po katerem se lahko napravi merilo, da se lahko izračuna vsako kubično vsebino okroglih debel; 14. Kubična telesna mera. 233 52-41

Knjiga stane v močno celo platno vezana 5 K., po pošti 20 vin. več. K tej kubični knjigi se prileže tudi lahko zraven **Hitri računar**, ki je za trgovce z lesom zelo pripraven. Obe knjigi skupaj vezani staneta 8 K. 20 vin.

Knjižica se dobiva pri založniku

Viljemu Požgaju v Kranju.

Mavricij Smolej urar

na Jesenicah štev. 19

priporoča svojo veliko zalogo

pravih švicarskih

žepnih ur

vsake vrste, dalje budilke, ure na nihala, pratane in veržice, po najnižjih cenah.

Popravila

se izdelujejo v lastni delavnici, ter sem zmožen po moji blizu 20letni skušnjavi vsaka tudi najtežja popravila izvršiti natančno in po nizkih cenah. Popravljajo se budilke po 80 vin. do 1'40 K. Žepne ure od K 1'20 naprej. — Zaradi kakovosti priporočam posebno precizijsko uro

„INTACT“.

Kolesarske potrebščine

NB. Ako želite imeti uro res dobro popravljeno jo ne oddajajte takim, ki urarije niti izučeni niso. 17-36

Brata HLAVKA

izdelovalca kirurg. instrumentov
ateljé za ortop. aparate in bandaje

Ljubljana, Prešernove ul. 5

priporočata

svojo veliko zalogo obvezil za zdravstvo in bolniško postrežbo, bižerjev, aparatov za mrzle in inhalacije s paro, sterilizirane obveze in bandaje, kakor tudi nogavic za krčne žile, kilne pasove, vsakovrstne brisalke in aparate za samoklistiranje, najboljša kvaliteta gumi-jevit stvari in gumi-jevit posteljnih podložk. — Vse bandaje se izdelujejo pod strogim nadzorstvom po od-243 52-34 redbah p. n. gg. zdravnikov.

Zunanja naročila se izvršujejo točno, hitro in diskretno.

Galvanični poniklovaní zavod z obratom na motor. Popravila se izvršujejo točno in ceno.

Sivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 180-69

Iv. Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šiv. stroje in kolesa

Ceniki na zahtevanje zastoj.

Ludovik Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach na Koroškem)

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za lovce in strelce po najnovejših si temah pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vsprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preizkuševalnici in od mene preizkušene. 181 52-56

Ilustrovani ceniki zastoj.

JOS. WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA,

Slomškove ulice št. 4.

Staro-ovestno in konstrukcijsko kmetovalstvo.

Žično omrežje na stroj, ograje na miredvoru, obmojno omrežje, večna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike i. t. d.

Specijaliteta:

152-51

valjični zastori (Rollbalken).

Zlate svetlinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najboljše kosmetično
Zobočistilno
sredstvo

Seydlin

Izdelovatelj
D. Seydl

Ljubljana, Spital.-Stritar. ul. 7

G. Tönnies

tovarna za stroje, železo in kovinolitarna v Ljubljani priporoča kot posebnost žage in vse stroje za obdelovanje lesa. Francis-turbine osobito za žagine naprave zvezane neposredno z vrtilom. Sesalno-generatorski plinski motorji, najcenejša gonilna sila 1 do 3 v. za konjsko silo in uro.

Kavarna „Mirja“ v Ljubljani

oddaljena 3 minute od južnega kolodvora je vsak dan

celo noč odprta.

Priporoča se najuljudnejše p. n. tujcem za mnogobrojen poset

Steve Mihelič.

Svoji k svojim! 256 52-35

Staroznana narodna tyrdka:

Anton Iv. Pečenko

GORICA :: ulica Jos. Verdi 26

postreže posteno in točno s pristnimi belimi in črnimi vini iz lastnih in drugih priznanih vinogradov po ceni 30-50 vin. liter; potem s pilsenjakim pivom »prazdroj« iz sloveče češke »Meščanske pivovarne«, in izbornim protivin-škim pivom iz pivovarne kneza Schwarzenberga v Protivinu na Češkem, in sicer v sodčkih in steklenicah; z domačim pristnim tropinovecem I. vrste, lastnega pridelka v steklenicah.

Vino dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstrijsko-ogrske države v sodih od 56 lit. naprej franco gorilika postaja.

Na zahtevo pošilja tudi vzorce.

Večkrat premirano!

Glinaste peči

štedilnike, banje za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah, trpežne in cene priporoča

Avgust Dreise

prva in največja tovarna peči in glinastih izdelkov v Ljubljani.

Predno iščete osebno, hipotekno ali realno

POSOJILO

zahtevajte brezplačni prospekt

Moller L. Egyed, Budimpešta

IX., Lónyai-utca 7.

360 52-5

Telefon interurban 46-31.

Za šolsko sezijo priporočam vsakovrstne šolske potrebščine

n. pr. zvezke, knjige, torbice, nosila za knjige, pisalno in risalno orodje, papir in sploh vse v to stroko spadajoče predmete v največji izbiri in najnižji ceni.

Na drobno in debelo!

Na drobno in debelo!

Anton Adamič, Kranj

trgovina s papirjem, galanterijskim in modnim blagom

Kranj, Glavni trg.

52-32

Bluze
vrhna in spodnja
Krila
Predpasnike
Moderce
Šerpe
Paseve
Ovratnike
Mašence
Jabota
Srajce
Perile
Otrečje obleke
Krstne oprave

Potreščine

za

šivilje

Svila

Barvna

Trese

Čipke

Vložke

Applikaci-

jone

Gumbe

Vezanine

Nova modna trgovina :: Salon za damske klobuke

filijalka iz Ljubljane

195 52-51

A. VIVOD-MOZETIČ V KRANJU

na glavnem trgu v hiši g. Pavšarja

Priporoča za pomlad in poletje elegantne klobuke za dame in otroke
partijske in dunajske modele. Žalno klobuke. * Klobuke sprejemam v popravilo.

Zunanja naročila točno.

Glave in svilnate
rekavice
Moderne srajce
Ovratnike
Kravate
Negavice
Žepne robce
Gumbe
Denarnice
Prsnike
Naramnice
Glavnike
Garniture
Milo
Parfum

ženska

ročna dela

Predtiska-

rija

Vseh vrst

pavola

Svila

Cvetlice

Ročne

torbice

Moderne

kapce

Pajčolane

Zobozdravniški atelje
dr. Edvard Globočnik
v Kranju 344 52-10
je od 16. septembra 1908 slav. občinstvu
na razpolago
vsaki dan in
tudi v nedeljo.

Steckenpferd
lilijino milo
247 40-32
najboljše milo za keke.

Slovenci, kupujte vži-
galice v korist družbi
sv. Cirila in Metoda!

Električna gonilna sila.

Tovarna oljnatih barv, lak in firneža

Brata Eberl

črkošlikarja, lakirarja, stavbena
in pohištvena pleskarja

Ljubljana, Miklošičeve ulice 6,
nasproti hot. 'Union'

Ustanovljeno 1842. Telefon 154.
52-16

Zobotehnični atelje
Oton Seydl
v Roosovi hiši nad prodajalno
v Kranju.

ZOBOVJA, tudi ne da bi se odstranilo korenino, z alt
brez nabne plošče, iz KAVČUKA, kakor tudi ZLATA, dalje
VRAYNALNICE in OBTURATORJI se izvršujejo po NAJ-
NOVEJŠIH METODAH. 111-73

Sprejemne ure vsake nedelje in ponedeljek
od 8. ure dopoldne do 5. ure popoldne.

POSOJILNICA V RADOVLJICI

registrovana zadruga z omejenim poročtvom

s podružnico na Jesenicah

sprejema hranilne vloge od vsakega in jih obrestuje po

Rezervna zaklada
iznaša:

K 78.000

4 ¹/₂ %

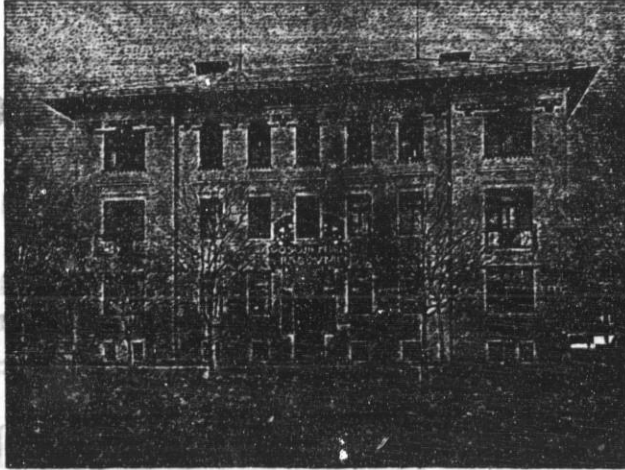
Denarni promet
v letu 1907.:

K 5,600.000

brez odbitka rentnega
davka. Hranilne knji-
žice se sprejemajo kot
gotovi denar, ne da bi se
pretrgalo obrestovanje.

Posojila

se dajejo na vknjižbe
brez amortizacije po
5%, ali z 1% amor-
tizacijo, na menice pa
po 6%. — Eskompti-
rajo se tudi trgovske
menice.

Posojilnica sprejme tudi
vsak drug načrt amor-
tizacijskega dolga.

Uradije se v centrali
in v podružnici

vsak dan
od 8. do 12. ure dop.
in
od 2. do 6. ure pop.
izvzemši nedelje pop.

Poštno-hranilnični ra-
čun centrale št. 45.867.
Podružnice na Jeseni-
cah št. 75.299.

120-62